

<i>Համարը</i> ՀՕ-114-Ն	<i>Տեսակը</i> Հիմնական
<i>Տիպը</i> Օրենք	<i>Կարգավիճակը</i> Գործում է
<i>Սկզբնաղբյուրը</i> Միասնական կայք 2024.03.18-2024.03.31 Պաշտոնական հրապարակման օրը 26.03.2024	<i>Ընդունման վայրը</i> Երևան
<i>Ընդունող մարմինը</i> ՀՀ Ազգային ժողով	<i>Ընդունման ամսաթիվը</i> 28.02.2024
<i>Ստորագրող մարմինը</i> ՀՀ Նախագահ	<i>Ստորագրման ամսաթիվը</i> 25.03.2024
<i>Վավերացնող մարմինը</i>	<i>Վավերացման ամսաթիվը</i>
<i>Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը</i> 27.09.2024	<i>Ուժը կորցնելու ամսաթիվը</i>

- ☒ **Ծանուցում**
Օրենքն ունի երափակիչ մաս և անցումային դրույթներ: Տես 55-րդ և 56-րդ հոդվածները:
- ☒ **Կապեր այլ փաստաթղթերի հետ**
- ☒ **Փոփոխողներ և ինկորպորացիաներ**

ՀՀ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է 2024 թվականի փետրվարի 28-ին

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Սույն օրենքն ընդունվում է հանրության (մարդու) առողջության պահպանման և ապահովման, առողջության պաշտպանության և խթանման, վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունների և թունավորումների (այսուհետ՝ հիվանդություններ) կանխարգելման, հանրության (մարդու) առողջության վրա շրջակա միջավայրի սոցիալ-տնտեսական, վարքագծային և հնարավոր այլ վնասակար և վտանգավոր գործոնների ազդեցության կանխարգելման, ներկա ու ապագա սերունդների կենսունակության համար բարենպաստ պայմանների ստեղծման, հանրության (մարդու) առողջության ապահովման մատչելի ու հավաստի տեղեկատվության, առողջության խթանման, հանրային առողջապահական գիտելիքների տարածման և ուսուցման, հանրության (մարդու) առողջությանն ուղղակի կամ անուղղակի վնաս պատճառելը կանխարգելելու նպատակով:

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքով կարգավորվում են կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների կազմակերպման և իրականացման, հիվանդությունների իմունականխարգելման, մարդու օրգանիզմի վրա շրջակա միջավայրի վնասակար ու վտանգավոր գործոնների ազդեցության կանխարգելման (շրջակա միջավայրի հիգիենայի), համաճարակաբանական դիտարկման, արտադրական հսկողության, հանրային իրազեկման, բժշկական ու հանրային առողջապահական գիտելիքների տարածման և առողջ ապրելակերպի քարոզչության, հանրային առողջապահական գիտելիքների ուսուցման, Հայաստանի Հանրապետությունում սանիտարահամաճարակային հսկողության և պետական գրանցման ենթակա արտադրանքի (ապրանքների) գրանցման (բացառությամբ Եվրասիական տնտեսական միության տեխնիկական

կանոնակարգերով կարգավորվող), աշխատանքի հիգիենայի ծառայությունների և հանրային առողջապահական փորձաքննության հետ կապված հասարակական հարաբերությունները, ինչպես նաև սահմանվում են հանրային առողջապահության բնագավառում Կառավարության, պետական կառավարման համակարգի մարմինների լիազորությունները, ֆինանսական և իրավաբանական անձանց, անհատ ձեռնարկատերերի իրավունքներն ու պարտականությունները, արտակարգ իրավիճակի հիմք հանդիսացող համաճարակով պայմանավորված կարանտին սահմանելու դեպքում բնակչության պաշտպանության առանձնահատկությունները, առողջության պահպանման իրավունքի իրականացման մեխանիզմներն ու կարգը:

Հոդված 2. Հանրային առողջության ապահովման մասին օրենսդրությունը

1. Հանրային առողջության ապահովման մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությունը բաղկացած է Սահմանադրությունից, Հայաստանի Հանրապետության վավերացրած միջազգային պայմանագրերից, սույն օրենքից, այլ օրենքներից, ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերից, հանրային առողջապահական նորմատիվներից և իրավական այլ ակտերից, բացառությամբ Եվրասիական տնտեսական միության տեխնիկական կանոնակարգերի:

Հոդված 3. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) **հանրային առողջապահություն**՝ համակարգ՝ ուղղված մարդու առողջության վրա սոցիալ-տնտեսական, վարքագծային, շրջակա միջավայրի վնասակար ու վտանգավոր գործոնների ազդեցության կանխարգելմանը, հիվանդությունների կանխարգելմանը, բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության, ինչպես նաև ներկա և ապագա սերունդների կենսունակության համար բարենպաստ պայմանների ապահովմանը.

2) **հանրային առողջություն**՝ հանրության (մարդու) առողջության վիճակ, որն ապահովվում է առողջության պահպանման և խթանման, ինչպես նաև հիվանդությունների կանխարգելման միջոցով.

3) **հանրային առողջապահական նորմատիվ**՝ հանրության (մարդու) առողջության անվտանգությունն ապահովելու և առողջության վրա շրջակա միջավայրի վնասակար ու վտանգավոր գործոնների ազդեցությունը կանխարգելելու և բացառելու, ինչպես նաև հանրության (մարդու) և ապագա սերունդների կենսունակության համար բարենպաստ պայմաններին ներկայացվող կամ կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների իրականացման ապահովման կամ համաճարակաբանական դիտարկմանը ներկայացվող պահանջները սահմանող՝ Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության բնագավառի պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի (այսուհետ՝ Լիազոր մարմին) ղեկավարի ընդունած նորմատիվ իրավական ակտ.

4) **սանիտարահամաճարակային անվտանգության կանոն**՝ արտակարգ իրավիճակի հիմք հանդիսացող համաճարակով պայմանավորված կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ նախատեսված հանրային իշխանության մարմինների, տնտեսական գործունեության առանձին տեսակների և ծառայությունների մատուցման, աշխատանքների կատարման, ինչպես նաև տնտեսական գործունեությամբ չբաղվող այլ կազմակերպությունների գործունեության վերաբերյալ Լիազոր մարմնի սահմանած սահմանափակումներ և պահանջներ.

5) **համաճարակաբանական դիտարկում**՝ հիվանդությունների և դրանց տարածման պատճառների ու պայմանների, այդ թվում՝ հարուցիչներ փոխանցողների, պահոցների, շրջակա միջավայրի գործոնների, սոցիալական բնորոշիչների (դետերմինանտների), առողջության հետ կապված տվյալների շարունակական և համակարգված հավաքում, վերլուծություն, գնահատում, ներառյալ շրջակա միջավայրի գործոնների, սոցիալական բնորոշիչների (դետերմինանտների)՝ առողջության վրա ազդեցության գնահատում, կանխատեսում և որոշումների ընդունում.

6) **վարակի աղբյուր**՝ վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչներով վարակված մարդու, կենդանու և բույսի օրգանիզմը, որտեղ նրանք բազմանում, կուտակվում, զարգանում են և որտեղից արտազատվում են արտաքին միջավայր՝ որպես ախտածինների գոյատևման բնական միջավայր, որը կարող է մարդկանց կամ կենդանիների վարակման պատճառ դառնալ.

7) **հիվանդությունների իմունականիսարգելում**՝ միջոցառումների համակարգ՝ ուղղված կանխարգելիչ պատվաստումների միջոցով հիվանդությունների կանխարգելմանը (տարածման նվազեցմանը, էլիմինացմանը՝ հիվանդության տեղական փոխանցման ընդհատմանը և արմատական վերացմանը).

8) **պատվաստումների ազգային օրացույց**՝ իմունականիսարգելման ազգային ծրագրի բաղկացուցիչ մաս, որը ներառում է պատվաստման ենթակա անձանց տարիքային խմբերը, պատվաստման ժամանակացույցը և հերթական դեղաչափը, պատվաստման համար անհրաժեշտ պատվաստանյութերի հակաձնային կազմը, ինչպես նաև կատարման ցուցումները.

9) **հետպատվաստումային անբարեհաջող դեպք**՝ ցանկացած բժշկական անբարեհաջող երևույթ, որն ի հայտ է եկել պատվաստումից հետո՝ հանրային առողջապահական նորմատիվով սահմանված ժամանակահատվածում, և ունի կամ պարտադիր չէ, որ ունենա պատճառահետևանքային կապ պատվաստման հետ, որը հաստատում կամ ժխտում է Լիազոր մարմնի ստեղծած հետպատվաստումային անբարեհաջող դեպքերի գնահատման և հետաքննման անկախ

փորձագիտական խումբը.

10) **գործողությունների ստանդարտ ընթացակարգ**՝ հանրային առողջապահության ոլորտում որևէ գործընթացում ներառված ընթացակարգերը քայլ առ քայլ նկարագրող՝ Լիազոր մարմնի հաստատած փաստաթուղթ.

11) **մեթոդական ուղեցույց**՝ Լիազոր մարմնի հաստատած լավագույն միջազգային փորձի և ապացուցողական բժշկության սկզբունքների հիման վրա մշակված փաստաթուղթ, որը ներառում է առողջության պահպանման կամ հիվանդությունների կանխարգելման (ներառյալ իմունականխարգելումը, հիվանդությունների վաղ հայտնաբերումը, հիվանդության դեպքերի համաճարակաբանական հետազոտությունը (հետախուզությունը), դրանց առաջացման և տարածման պատճառների և պայմանների բացահայտումը) կամ մարդու առողջության վրա վարքագծային, շրջակա միջավայրի գործոնների վնասակար ազդեցության գնահատման, դրանց հայտնաբերմանն ու կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումներ՝ հանրային առողջության ապահովման մասին օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների կատարմանն աջակցելու նպատակով.

12) **հիվանդության օջախ**՝ վարակի աղբյուրի կամ ազդող գործոնի գտնվելու վայր և տարածք, որոնց սահմաններում վարակը կարող է փոխանցվել, կամ ազդող գործոնը տարածվել.

13) **կոնտակտավոր**՝ վարակի աղբյուրի հետ (այդ թվում՝ տվյալ վարակիչ հիվանդության գաղտնի շրջանում) շփված անձ.

14) **հանրային առողջապահության ոլորտում արտակարգ իրավիճակ ներկայացնող իրադարձություն**՝ ցանկացած իրադարձություն, որը կարող է բացասական հետևանք ունենալ հանրության (մարդու) առողջության համար, կամ որը ներառում է երևույթներ, որոնք դեռ չեն հանգեցրել մարդկանց շրջանում հիվանդության, բայց ունեն վարակված կամ աղտոտված սննդի, ջրի, կենդանիների, արդյունաբերական արտադրանքի կամ շրջակա միջավայրի հետ շփման դեպքում հիվանդություն առաջացնելու ներուժ (այսուհետ՝ իրադարձություն).

15) **համաճարակաբանական հետազոտություն (հետախուզություն)**՝ հիվանդության դեպք, բռնկում, համաճարակ, համավարակ կամ իրադարձություն արձանագրելիս միջոցառումների համալիր, որն ուղղված է վարակի աղբյուրի, ազդող գործոնների, փոխանցման մեխանիզմի, ուղիների, պայմանների, վարակի կասկածով անձանց, կոնտակտավորների, վարակակիրների, հարուցիչներ փոխանցողների և պահոցների, շրջակա միջավայրի գործոնների, սոցիալական բնորոշիչների (դեմոգրաֆիկականների) բացահայտմանը, կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների կազմակերպման ուղղությամբ առաջարկությունների մշակմանը և ներկայացմանը.

16) **ախտահանում**՝ վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչների և արտաքին միջավայրում դրանց թույլների ոչնչացում.

17) **միջատազերծում**՝ բնակչության շրջանում վարակիչ հիվանդություններ առաջացնող կամ փոխանցող, ինչպես նաև նյութական վնասներ պատճառող հողվածոտանիների ոչնչացում.

18) **կրծողազերծում**՝ կրծողների ոչնչացմանն ուղղված, ինչպես նաև կրծողների բազմացումը և տարածումը կանխարգելող միջոցառումներ.

19) **կարանտին**՝ վարակիչ հիվանդությունների բռնկումները, համաճարակները, համավարակները կամ իրադարձությունները տեղայնացնող, վերացնող և վարակի հետագա տարածումը, վարակիչ հիվանդությունների ներբերումը (ներթափանցումը) կանխող ռեժիմ.

20) **համաճարակ**՝ հիվանդության անսպասելի կամ հարաճուն տարածում երկրի ամբողջ տարածքում՝ գերազանցելով նույն ժամանակահատվածում երկրի ամբողջ տարածքի բնակչության շրջանում բազմամյա դիտարկումների հիման վրա սպասվող հիվանդացության մակարդակը, ինչպես նաև նոր առաջացող հիվանդության արձանագրում, որը կարող է առաջացնել արտակարգ իրավիճակ.

21) **բռնկում**՝ որոշակի ժամանակահատվածում հիվանդության՝ անսպասելի կամ անսովոր դեպքի (դեպքերի) կամ ընդհանուր աղբյուրի կամ գործոնի կամ դրա փոխանցման ուղիների հետ կապված դեպքերի առաջացում որոշակի տարածքում կամ բնակչության որոշակի խմբում.

22) **համավարակ**՝ համաճարակ, որը տարածվել է ամբողջ երկրի տարածքում, սահմանակից երկրներում, մեծ թվով երկրներում կամ մայրցամաքներում և կարող է առաջացնել արտակարգ իրավիճակ.

23) **կարանտինային գոտի**՝ տարածք, որտեղ սահմանվել է կարանտին.

24) **համաճարակաբանական ցուցումով պատվաստում**՝ հանրային առողջապահական նորմատիվներով սահմանված դեպքերում կամ բռնկումով կամ համաճարակով կամ համավարակով կամ հիվանդությամբ կամ հիվանդության առաջացման վտանգով պայմանավորված՝ բնակչության շրջանում զանգվածային կամ բնակչության որոշակի խմբերի կամ անձի պատվաստումների ազգային օրացույցից դուրս արտահերթ պատվաստումների իրականացում.

25) **օբսերվացիա**՝ կոնտակտավորների, կարանտինային գոտի մուտք գործող և դուրս եկող, Լիազոր մարմնի որոշմամբ սահմանված վարակիչ հիվանդության տեսակետից անբարենպաստ երկրներից Հայաստանի Հանրապետության տարածք մուտք գործող ախտանշաններ չունեցող անձանց առանձնացում Լիազոր մարմնի որոշմամբ նախատեսված վայրում կամ Լիազոր մարմնի համաձայնությամբ՝ անձի մշտական բնակության կամ իր նախընտրությամբ՝ մեկ այլ վայրում, և բժշկական հսկողության սահմանում՝ տվյալ վարակիչ հիվանդության առավելագույն գաղտնի շրջանի տևողությամբ.

26) **մեկուսացում**՝ վարակիչ հիվանդությամբ հիվանդ կամ վարակի կասկածով անձանց, հնարավոր վարակակիր անձանց առանձնացում Լիազոր մարմնի որոշմամբ նախատեսված վայրում կամ Լիազոր մարմնի համաձայնությամբ՝

անձի մշտական բնակության կամ իր նախընտրությամբ՝ մեկ այլ վայրում՝ որոշակի ժամանակահատվածով, այլ անձանց հետ անմիջական շփումը բացառելու և վարակի տարածումը կանխելու նպատակով.

27) **աշխատանքի հիգիենայի ծառայություններ**՝ գործունեություն ուղղված աշխատողների անվտանգության և առողջության պահպանմանը, մասնագիտական հիվանդությունների և վնասվածքների կանխարգելմանը, աշխատանքի անվտանգ և առողջության համար անվնաս պայմանների ապահովմանը (բացառությամբ տեխնիկական անվտանգության)՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին համապատասխան.

28) **արտադրական հսկողություն**՝ շրջակա միջավայրի, ապրանքի, աշխատանքի և ծառայության հանրային առողջապահական նորմատիվներին համապատասխանության նկատմամբ դրանք շահագործողի, արտադրողի, վաճառողի, կատարողի, մատուցողի կողմից իրականացվող ինքնահսկողության գործընթաց.

29) **կանխարգելիչ պատվաստում**՝ կոնկրետ հիվանդության նկատմամբ անընկալունակության առաջացման նպատակով մարդու օրգանիզմ պատվաստանյութի, շիճուկի կամ իմունոգլոբուլինի ներմուծում.

30) **կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումներ**՝ հանրային առողջապահության նորմատիվներով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված կազմակերպական, վարչական, ճարտարագիտական, տեխնիկական, բժշկասանիտարական, հիգիենիկ, համաճարակաբանական և այլ միջոցառումներ՝ ուղղված հանրային առողջության վրա շրջակա միջավայրի գործոնների վնասակար ազդեցության նվազեցմանը, կանխարգելմանը, հիվանդությունների առաջացման և տարածման կանխմանն ու վերացմանը.

31) **բնական պահոց**՝ կենդանի օրգանիզմների մեկ կամ մի քանի տեսակի պոպուլյացիաների ամբողջություն, որն ապահովում է հարուցիչի մշտական գոյատևումը.

32) **վարակի կասկածով անձ**՝ վարակիչ հիվանդությամբ բնորոշ կլինիկական նկարագրին համապատասխանող, սակայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վարակիչ հիվանդության ախտորոշման դեռևս վերջնական հաստատում չունեցող անձ.

33) **վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչ կրող անձ** (այսուհետ՝ վարակակիր)՝ ախտածին հարուցիչով վարակված, տվյալ հիվանդությամբ բնորոշ ախտանշան չունեցող անձ, որը կարող է լինել վարակի աղբյուր.

34) **իմունականխարգելման ենթակա անձ**՝ կոնկրետ պատվաստանյութի նկատմամբ բացարձակ հակացուցում չունեցող յուրաքանչյուր անձ.

35) **բացարձակ հակացուցում**՝ անձի մոտ հազվադեպ հանդիպող ախտաբանական վիճակ, որը կարող է մեծացնել ծանր հետպատվաստումային անբարենաշնող դեպքի առաջացման ռիսկը.

36) **մասնագիտական հիվանդություն**՝ հիվանդություն, որի առաջացման որոշիչ դերը պատկանում է արտադրական միջավայրի և աշխատանքային գործընթացի անբարենպաստ գործոնների ազդեցությանը.

37) **ռեզիստոր**՝ միջազգային կազմակերպություններին, միջկառավարական մարմիններին, առանձին երկրներին, ինչպես նաև միջոլորտային համագործակցության շրջանակներում մարմիններին ներկայացվող տեղեկատվության ամբողջությունը:

Հոդված 4. Հանրային առողջապահության ապահովման հիմնադրությունները

1. Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային առողջապահության ապահովումն իրականացվում է՝
1) հանրային առողջապահության միասնական պետական քաղաքականության մշակմամբ և իրականացմամբ.
2) հանրային առողջապահությանն ուղղված պետական, տեղական և այլ նպատակային ծրագրերի իրագործմամբ.
3) հանրային իշխանության մարմինների, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, անհատ ձեռնարկատերերի, միջազգային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հանրային առողջության ապահովման մասին օրենսդրության պահանջների պահպանմամբ, ինչպես նաև հանրային առողջապահական նորմատիվներով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների իրականացմամբ.

4) հանրային առողջապահության և հանրային առողջության իրավիճակի մասին լիարժեք տեղեկատվության ապահովմամբ.

5) հանրային առողջապահության ապահովման պետական վերահսկողությամբ, արտադրական հսկողության մեխանիզմների իրագործմամբ.

6) հիվանդությունների առաջացման ու տարածման պատճառների և պայմանների բացահայտմամբ, գնահատմամբ, վերլուծությամբ, դրանց կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների կազմակերպմամբ ու իրականացմամբ.

7) օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հանրային առողջապահության ոլորտում արտակարգ իրավիճակներին պատրաստվածությամբ և պլանավորմամբ, արձագանքմամբ, հետևանքների սահմանափակմամբ և վերացմամբ.

8) հանրության (մարդու) առողջության վրա շրջակա միջավայրի գործոնների բացասական ազդեցության կանխարգելմամբ.

9) հանրային իրազեկմամբ, բժշկական ու հանրային առողջապահական գիտելիքների տարածմամբ և առողջ ապրելակերպի քարոզչությամբ.

10) հանրային առողջության ապահովման մասին օրենսդրության պահանջների խախտման համար ֆիզիկական և իրավաբանական, ինչպես նաև պաշտոնատար անձանց նկատմամբ պատասխանատվության միջոցների սահմանմամբ.

ու կիրառմամբ:

Հոդված 5. Հանրային առողջապահական նորմատիվները

1. Հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջների պահպանման և դրանց կիրառման նկատմամբ իրականացվում է պետական վերահսկողություն, ինչպես նաև հանրային առողջապահական նորմատիվներով սահմանված դեպքերում և կարգով՝ արտադրական հսկողություն:

Հոդված 6. Կառավարության լիազորությունները հանրային առողջապահության բնագավառում

1. Կառավարությունն իր իրավասության շրջանակներում՝
 - 1) ըստ անհրաժեշտության հաստատում է ծրագրեր՝ սույն օրենքով սահմանված կարգավորումների շրջանակներում՝ ուղղված հանրության (մարդու) առողջության պահպանմանը, հիվանդությունների կանխարգելմանը և նվազեցմանը, առողջության համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի ստեղծմանը, արտակարգ իրավիճակների հետևանքների վերացմանը, հանրային առողջապահության ոլորտում բնակչության իրազեկմանը, հանրային առողջապահական գիտելիքների տարածմանը, առողջ ապրելակերպի քարոզչությանը.
 - 2) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետությունում սանիտարահամաճարակային հսկողության և պետական գրանցման ենթակա արտադրանքի (ապրանքների) ցանկերը.
 - 3) հաստատում է սանիտարահամաճարակային հսկողության ենթակա ապրանքներին ներկայացվող սանիտարահամաճարակային և հիգիենիկ պահանջները.
 - 4) հաստատում է սանիտարահամաճարակային հսկողության ենթակա ապրանքների սանիտարահամաճարակային և հիգիենիկ պահանջներին համապատասխանությունը հավաստող անվտանգության միասնական փաստաթղթի՝ պետական գրանցման վկայականի տրման կարգը, պետական գրանցման վկայականի և դրա հավելվածի ձևերը, ինչպես նաև պետական գրանցման վկայականի ռեեստրի վարման կարգը.
 - 5) սահմանում է Միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների հարցերով ազգային համակարգող մարմնի և շահագրգիռ մարմինների համագործակցության մեխանիզմները և համակարգման ընթացակարգերը, հանրային առողջապահության ոլորտում միջազգային նշանակության արտակարգ իրավիճակ ներկայացնող դեպքերի մասին հաղորդման և գնահատման սխեման, հանրային առողջապահության ոլորտում միջազգային նշանակության արտակարգ իրավիճակ առաջացնելու ներուժ ունեցող դեպքերի գնահատման և հաղորդման համար կիրառվող որոշման ընդունման սխեմաների [օրինակները](#).
 - 6) սահմանում է Միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների հարցերով ազգային համակարգող մարմնում միջազգային կազմակերպություններին, միջկառավարական մարմիններին, առանձին երկրներին, ինչպես նաև միջոլորտային համագործակցության շրջանակներում հաղորդվող՝ հանրային առողջապահության ոլորտում միջազգային նշանակության արտակարգ իրավիճակ առաջացնելու ներուժ ունեցող դեպքերի ռեգիստրը և դրանք հաղորդելու կարգը.
 - 7) հաստատում է պետական սահմանի անցման կետերում Հայաստանի Հանրապետությունում Միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների ներդրման և հանրային առողջապահության ոլորտում միջազգային նշանակության արտակարգ իրավիճակների ժամանակ գործողությունների [ծրագիրը](#).
 - 8) հաստատում է կոնտակտավորների հսկողության հետ կապված զբոսաշրջային օպերատորների և ավիատուրիստների հետ կապի մեխանիզմները (հասցեական քարտերը, համակարգչային տվյալների արխիվը և կապը) և դրանց ապահովման [կարգը](#).
 - 9) հաստատում է լաբորատոր կենսաանվտանգության, կենսաապահովության, քիմիական և ճառագայթային անվտանգության համակարգերին ներկայացվող ընդհանուր [պահանջները](#).
 - 10) հաստատում է համաճարակի և համավարակի պատրաստվածության և արձագանքման պլանը.
 - 11) իրականացնում է սույն օրենքով սահմանված այլ լիազորություններ:

ԳԼՈՒԽ 2

ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Հոդված 7. Լիազոր մարմնի լիազորությունները և գործառույթները հանրային առողջապահության բնագավառում

1. Լիազոր մարմինը՝

1) ծրագրում և իրականացնում է միջոցառումներ, այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջապահության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով՝ ուղղված հանրային առողջության ապահովմանը, հանրության (մարդու) առողջության ամրապնդմանը, հանրության (մարդու) առողջության պահպանման համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի ստեղծմանը, հիվանդությունների կանխարգելմանը, վթարների, տարերային աղետների հետևանքների նվազեցմանն ու վերացմանը.

2) իր իրավասության շրջանակներում հաստատում և իրականացնում է ծրագրեր հանրային առողջապահության ոլորտում սույն օրենքով սահմանված կարգավորումների շրջանակներում՝ ուղղված հանրության (մարդու) առողջության պահպանմանը, հիվանդությունների կանխարգելմանը և նվազեցմանը, առողջության համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի ստեղծմանը, արտակարգ իրավիճակների հետևանքների վերացմանը, հանրային առողջապահության ոլորտում բնակչության իրազեկմանը, բժշկական ու հանրային առողջապահական գիտելիքների տարածմանը, առողջ ապրելակերպի քարոզչությանը.

3) հաստատում է հանրային առողջապահական նորմատիվներ, սանիտարահամաճարակային անվտանգության կանոններ.

4) աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության, արդարադատության նախարարության, արտաքին գործերի նախարարության, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության, ներքին գործերի նախարարության, շրջակա միջավայրի նախարարության, պաշտպանության նախարարության, տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության, բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարության, էկոնոմիկայի նախարարության հետ համատեղ մշակում և ընդունում է հանրային առողջապահության ոլորտում տեղեկատվության փոխանակման, շրջակա միջավայրի մշտադիտարկման, հիվանդությունների համաճարակաբանական դիտարկման, կանխարգելման, դրանց առաջացման և տարածման պատճառների և պայմանների բացահայտման, համատեղ կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների, կրթական ծրագրերի կազմակերպման և իրականացման, առողջության պահպանման վերաբերյալ համատեղ նորմատիվ իրավական ակտեր.

5) ապահովում է հանրային իրազեկումը, բժշկական ու հանրային առողջապահական գիտելիքների տարածումը և առողջ ապրելակերպի քարոզչությունը, այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջապահության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով.

6) իրականացնում է սանիտարահամաճարակային հսկողության ենթակա արտադրանքի (ապրանքների) պետական գրանցումը՝ Եվրասիական տնտեսական միության մարմինների իրավական ակտերով սահմանված կարգով.

7) կազմակերպում և իրականացնում է համաճարակաբանական դիտարկում, հիվանդությունների կանխարգելում, այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջապահության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով.

8) մշակում և պետական մարմիններ, պետական կառավարման համակարգի և տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերին է ներկայացնում հանրային առողջության ապահովման նպատակով անհրաժեշտ առաջարկություններ, այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային կամ հանրային առողջապահության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով.

9) իրականացնում է հիվանդությունների վարչական վիճակագրական հաշվառում, այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջապահության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով.

10) սահմանում է Միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների հարցերով ազգային համակարգող մարմնի և Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության հաղորդակցման կետերի միջև կանոնավոր կապի ապահովման կարգը.

11) հաստատում է մարդու և կենդանիների համար ախտածնության 1-4-րդ խմբերի միկրոօրգանիզմների, հելմինթների և կենսաբանական ծագում ունեցող թույնների ցանկը.

12) օրենքով սահմանված դեպքերում իրականացնում է այլ գործառույթներ և լիազորություններ:

2. Համաճարակաբանական դիտարկման, հիվանդությունների կանխարգելման և հանրային առողջության ապահովման համար Լիազոր մարմինը հանրային առողջապահական նորմատիվներով սահմանված հաշվառման և հաղորդման ենթակա հիվանդությունների, բռնկումների, համաճարակների, համավարակների կամ իրադարձությունների արձանագրման ժամանակ անձի համաձայնությամբ կարող է մուտք գործել հիվանդության օջախ և իրականացնել դեպքի կամ օջախի համաճարակաբանական հետազոտություն (հետախուզություն), կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումներ, այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջապահության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով:

3. Եթե անձը չի տվել իր համաձայնությունը սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված գործողությունների իրականացման համար, ապա դրանք իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական

դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով:

4. Լիազոր մարմնի ղեկավարի հրամանով կարող են ստեղծվել անկախ, հասարակական հիմունքներով աշխատող խորհրդատվական մարմիններ՝ փորձագիտական խմբեր, որոնց՝ ապացուցողական բժշկության հիման վրա ներկայացրած առաջարկությունները քննարկում է Լիազոր մարմինը որոշումներ կայացնելիս: Փորձագիտական խմբերի անհատական կազմը և աշխատակարգը հաստատում է Լիազոր մարմնի ղեկավարը:

Հոդված 8. Հայաստանի Հանրապետության առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի գործառույթները հանրային առողջապահության բնագավառում

1. Հայաստանի Հանրապետության առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմինը (այսուհետ՝ Տեսչական մարմին) իր իրավասության շրջանակներում իրականացնում է՝

- 1) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հանրային առողջության ապահովման մասին նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների նկատմամբ վերահսկողություն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով.
- 2) տնտեսավարող սուբյեկտների իրազեկման ապահովում՝ «Տեսչական մարմինների մասին» օրենքով սահմանված կարգով.
- 3) օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով պաշտոնատար անձանց, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ համապատասխան միջոցների (այդ թվում՝ պատասխանատվության) կիրառում.
- 4) օրենսդրությամբ սահմանված այլ գործառույթներ:

ԳԼՈՒԽ 3

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ԵՎ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ

Հոդված 9. Ֆիզիկական անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները, անհատ ձեռնարկատերերի և իրավաբանական անձանց պարտականությունները հանրային առողջապահության ոլորտում

1. Ֆիզիկական անձինք հանրային առողջապահության ոլորտում իրավունք ունեն ունենալու իրենց և իրենց սերունդների կենսունակության ու առողջության համար բարենպաստ պայմաններ:

2. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, անհատ ձեռնարկատերերը հանրային առողջապահության ոլորտում պարտավոր են՝

- 1) կատարել հանրային առողջության ապահովման մասին օրենսդրության պահանջները.
- 2) մասնակցել կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների իրականացմանը՝ միաժամանակ չխոչընդոտելով Լիազոր մարմնի, այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջապահության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների կողմից սույն օրենքի 7-րդ և 14-րդ հոդվածներով սահմանված գործառույթների իրականացումը:
3. Անհատ ձեռնարկատերերը և իրավաբանական անձինք, իրենց կողմից իրականացվող գործունեության առանձնահատկություններին համապատասխան, հանրային առողջապահության ոլորտում պարտավոր են՝
 - 1) մշակել ու իրականացնել կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումներ շրջակա միջավայրի աղտոտման վերացման և կանխման, բնակչության կենցաղի, աշխատանքի, կրթության և հանգստի պայմանների բարելավման, ինչպես նաև հիվանդությունների առաջացման և տարածման կանխարգելման ուղղությամբ.
 - 2) պետական կառավարման համակարգի, տարածքային կառավարման, ինչպես նաև տեղական ինքնակառավարման մարմիններին իրազեկել վթարային իրավիճակների, արտադրության ընդհատման, տեխնոլոգիական գործընթացների խախտումների մասին, որոնք կարող են ուղղակի և անուղղակի (շրջակա միջավայրի գործոնների միջոցով) բացասական հետևանք ունենալ հանրության (մարդու) առողջության համար.
 - 3) իրականացնել աշխատողների իրազեկում, նրանց շրջանում բժշկական ու հանրային առողջապահական գիտելիքների տարածում և առողջ ապրելակերպի քարոզչություն՝ հանրային առողջապահական նորմատիվներին համապատասխան:

ԳԼՈՒԽ 4

ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՄՈՒՆԱԿԱՆԽԱՐԳԵԼՈՒՄԸ

Հոդված 10. Հիմունականի արգելման պետական քաղաքականությունը, կազմակերպումը և իրականացումը

1. Իմունականի արգելումը կազմակերպվում և իրականացվում է համաձայն իմունականի արգելման ազգային ծրագրի, որը հաստատում է Կառավարությունը՝ սահմանելով հիվանդությունների և պատվաստումների նպատակային ցուցանիշները, դրանց հասնելու առաջնահերթ միջոցառումները, պատվաստումների ազգային օրացույցը, ինչպես նաև պատվաստման կամ կանխարգելման միջազգային վկայականի ձևը և տրամադրման կարգը:
2. Իմունականի արգելումն իրականացվում է իմունականի արգելման ենթակա անձանց ըստ պատվաստումների ազգային օրացույցի՝ պլանային, ըստ հանրային առողջապահական նորմատիվների՝ համաճարակաբանական ցուցումով, ինչպես նաև կամավոր և վճարովի հիմունքներով:
3. Իմունականի արգելման ոլորտում պետությունը երաշխավորում է՝
 - 1) պատվաստումների ազգային օրացույցում ընդգրկված կամ համաճարակաբանական ցուցումով պատվաստումների հասանելիությունը և մատչելիությունը՝ դրանց իրականացումը բնակչության առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրերի շրջանակում՝ պետության երաշխավորած անվճար պայմաններով.
 - 2) իմունականի արգելման անվտանգությանն ուղղված միջոցառումները՝ պետական վերահսկողության, շարունակական դիտարկման, բուժաշխատողների վերապատրաստման և շարունակական կրթման, բնակչությանն իմունականի արգելման վերաբերյալ լիարժեք, հավաստի և մատչելի տեղեկատվությամբ ապահովման միջոցով.
 - 3) բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպություններին պատվաստումների ազգային օրացույցում ընդգրկված, ինչպես նաև համաճարակաբանական ցուցումով պատվաստումների կատարման համար անհրաժեշտ պատվաստանյութերով ապահովումը:
4. Իմունականի արգելման գործընթացի կազմակերպման և իրականացման, բժշկական իմունակենսաբանական պատրաստուկների կառավարման, հետպատվաստումային անբարենաջող դեպքերի և բժշկական հակացուցումների ցանկն ու դրանց վարման պահանջները սահմանում է Լիազոր մարմնի ղեկավարը՝ համաձայն հանրային առողջապահական նորմատիվների:
5. Օտարերկրյա պետությունից ժամանող օտարերկրյա քաղաքացիներին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձանց, բացառությամբ բացարձակ հակացուցումը հավաստող փաստաթուղթ ունեցողների, ներկայացվում է պարտադիր պատվաստման պահանջ, եթե այն Կառավարությունը հաստատել և սահմանված կարգով հրապարակել է արտաքին գործերի բնագավառում պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքում օտարերկրյա քաղաքացու կամ քաղաքացիություն չունեցող անձի՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածք ժամանելու օրվանից առնվազն 10 օր առաջ: Մինչև պաշտոնական հրապարակման 10-րդ օրը օտարերկրյա պետությունից ժամանող կամ Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող օտարերկրյա քաղաքացիների կամ քաղաքացիություն չունեցող անձանց պարտադիր պատվաստումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության երաշխավորած անվճար պայմաններով Կառավարության սահմանած կարգով:

Հոդված 11. Իմունականի արգելման ենթակա անձանց իրավունքները

1. Իմունականի արգելման ենթակա անձինք իրավունք ունեն՝
 - 1) ստանալու հավաստի և լիարժեք տեղեկատվություն (ներառյալ իրենց օրինական ներկայացուցիչների միջոցով) պատվաստումների, բացարձակ հակացուցումների, հետպատվաստումային անբարենաջող դեպքերի և հիվանդությունների հնարավոր ռիսկերի վերաբերյալ՝ համաձայն հանրային առողջապահական նորմատիվների.
 - 2) Կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով ստանալու կանխարգելիչ պատվաստումների վկայական կամ պատվաստման և կանխարգելման միջազգային վկայական (ներառյալ նրանց օրինական ներկայացուցիչների միջոցով).
 - 3) պատվաստման հետ պատճառահետևանքային կապ ունեցող հետպատվաստումային անբարենաջող դեպքերի ժամանակ ստանալու պետության երաշխավորած անվճար և արտոնյալ պայմաններով բժշկական օգնություն և սպասարկում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով.
 - 4) սահմանված կարգով գրավոր հրաժարվելու պատվաստումից (ներառյալ իրենց օրինական ներկայացուցիչների միջոցով)՝ համաձայն հանրային առողջապահական նորմատիվների, բացառությամբ համաճարակաբանական ցուցումով իրականացվողների.
 - 5) կամավոր և վճարովի հիմունքներով ստանալու պատվաստումների ազգային օրացույցում չընդգրկված պատվաստումներ:

Հոդված 12. Իմունականի արգելման ենթակա անձանց պարտականությունները

1. Համաճարակաբանական ցուցումով պատվաստման ենթակա անձինք պարտավոր են պատվաստվել հանրային առողջապահական նորմատիվներով սահմանված դեպքերում, բացառությամբ բացարձակ հակացուցում ունեցող

անձանց:

2. Իմունականիսարգելման ենթակա անձինք կամ նրանց օրինական ներկայացուցիչները պարտավոր են՝
- 1) ապահովել իրենց, իրենց երեխաների, Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչված անձանց և իրենց խնամակալության կամ խնամատարության կամ հոգաբարձության տակ գտնվող անձանց մասնակցությունը հիվանդությունների իմունականիսարգելմանը.
 - 2) պահպանել հանրային առողջության ապահովման մասին օրենսդրությամբ սահմանված պատվաստումների վերաբերյալ պահանջները:

Հոդված 13. Պատվաստումներից հրաժարվելու դեպքում օտարերկրյա քաղաքացիների կամ քաղաքացիություն չունեցող անձանց իրավունքների սահմանափակումները

1. Պատվաստումներից հրաժարվելու դեպքում օտարերկրյա քաղաքացիների կամ քաղաքացիություն չունեցող անձանց իրավունքները կարող են սահմանափակվել օտարերկրյա պետությունից ժամանող օտարերկրյա քաղաքացիներին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձանց, բացառությամբ բացարձակ հակացուցումը հավաստող փաստաթուղթ ունեցողների, Հայաստանի Հանրապետություն մուտք գործելու ժամանակավոր մերժումով մինչև սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն Կառավարության սահմանած պատվաստումը կամ բացարձակ հակացուցումը հավաստող փաստաթուղթ ներկայացնելը:

ԳԼՈՒԽ 5

ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԻՉ ԵՎ ՀԱԿԱՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

Հոդված 14. Հանրային առողջապահական ընդհանուր պահանջները հիվանդությունների կանխարգելման բնագավառում

1. Հիվանդությունների դեպքերը ենթակա են հաշվառման և հաղորդման բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունների կողմից: Հաղորդման և հաշվառման ենթակա հիվանդությունների ցանկը, դրանց ստանդարտ բնորոշումները հաստատվում և դրանց հաշվառումն ու հաղորդումն իրականացվում են Լիազոր մարմնի ղեկավարի սահմանած հանրային առողջապահական նորմատիվների համաձայն:

2. Հիվանդությունների դեպքերի, բռնկումների, համաճարակների, համավարակների կամ իրադարձությունների արձանագրման ժամանակ իրականացվում են դեպքի կամ օջախի համաճարակաբանական հետազոտություն (հետախուզություն), կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ համաձայն հանրային առողջապահական նորմատիվների:

3. Հանրության (մարդու) առողջության վրա շրջակա միջավայրի գործոնների վնասակար ազդեցության նվազեցման, դրանց կանխարգելման, ինչպես նաև հիվանդությունների առաջացման, տարածման, կանխման ու վերացման նպատակով Լիազոր մարմինը (այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջապահության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով), տեսչական մարմինները, տեղական ինքնակառավարման մարմիններն իրենց իրավասությունների շրջանակներում և բժշկական օգնություն ու սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունները, հանրային առողջապահական նորմատիվներին համապատասխան, սույն օրենքի 7-9-րդ հոդվածներով և այլ օրենքներով սահմանված կարգով իրականացնում են հետևյալ կանխարգելիչ ու հակահամաճարակային միջոցառումները.

1) բժշկական փաստաթղթերի, ներառյալ բժշկական գնություն կամ լաբորատոր հետազոտություն հավաստող կամ կանխարգելիչ այլ միջոցառումներ հավաստող փաստաթղթերի ուսումնասիրություն.

2) Լիազոր մարմնի որոշմամբ սահմանված վարակիչ հիվանդությունների տեսակետից անբարենպաստ երկրներ կամ հիվանդության օջախ հանդիսացող վայրեր ուղևորությունների պատմության ուսումնասիրություն.

3) բժշկական գնության իրականացում.

4) ախտահանում, միջատազերծում, կրծողազերծում.

5) կոնտակտավորների, ինչպես նաև վարակակիրների՝ սույն մասի 3-րդ կետով սահմանված բժշկական գնություն կամ բժշկական օգնություն և սպասարկում, այդ թվում՝ իմունականիսարգելման իրականացում կամ հոսպիտալացում.

6) Լիազոր մարմնի որոշմամբ սահմանված վարակիչ հիվանդությունների տեսակետից անբարենպաստ երկրներից Հայաստանի Հանրապետության տարածք մուտք գործող կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող վարակիչ հիվանդության կասկածով անձանց հայտնաբերելիս բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունը, պետական սահմանի անցման կետերում պետական վերահսկողություն իրականացնող մարմինները, հիվանդության դեպքն արձանագրող այլ իրավաբանական անձինք կամ մարմինները, հանրային առողջապահական նորմատիվներին համապատասխան, տեղեկացնում են Լիազոր մարմնին՝ ապահովելով այդ անձանց

Ժամանակավոր մեկուսացումը, անհրաժեշտության դեպքում՝ հոսպիտալացումը.

7) վարակի կասկածով անձանց, ինչպես նաև վարակակիրների, կոնտակտավորների նկատմամբ բժշկական հսկողության սահմանում.

8) վարակի կասկածով անձանց, ինչպես նաև հնարավոր վարակակիրների, կոնտակտավորների շփումների ուսումնասիրությանն ուղղված միջոցառումների ձեռնարկում.

9) անհատական պաշտպանության միջոցների օգտագործման ապահովում:

4. Սույն հոդվածով նախատեսված անհատական պաշտպանության միջոցների ցանկը, դրանց կիրառման դեպքերն ու կարգը, ինչպես նաև սանիտարահամաճարակային անվտանգության կանոնները սահմանում է Լիազոր մարմինը՝ ղեկավարը:

5. Սույն հոդվածի 3-րդ մասի 5-րդ կետով նախատեսված միջոցառումների ենթակա անձն իրեն հասկանալի լեզվով անհապաղ տեղեկացվում է այն ախտանիշների մասին, որոնց առկայության հիմքով կատարվում է համապատասխան միջոցառումը, իսկ հոսպիտալացման դեպքում՝ նաև այն վայրի մասին, որտեղ կատարվելու է հոսպիտալացումը: Անձի պահանջով հոսպիտալացում իրականացնողը պարտավոր է այդ մասին անհապաղ տեղեկացնել նրա նշած անձին:

6. Անձի՝ սույն հոդվածի 3-րդ մասի 5-րդ կետով նախատեսված միջոցառումներից (բացառությամբ իմունականխարգելման միջոցառումների) հրաժարվելու դեպքում դրանք իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով:

7. Ելնելով համաճարակային իրավիճակից՝ Կառավարության որոշմամբ կարող է սահմանափակվել Հայաստանի Հանրապետության տարածք մուտք գործելը, եթե տվյալ երկրից մուտք գործող անձինք չունեն համապատասխան պատվաստում կունկրետ հիվանդության դեմ, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների:

8. Սույն հոդվածի 3-րդ մասի 6-րդ կետով սահմանված դեպքերում Ժամանակավոր մեկուսացման նկատմամբ ենթակա են կիրառման սույն օրենքի 21-րդ հոդվածով սահմանված երաշխիքները:

9. Հիվանդությունների առաջացման և տարածման, կանխման ու վերացման նպատակով զինված ուժերի, այլ զորքերի զորամասերում «Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի ներքին ծառայության կանոնագիրքը հաստատելու մասին» օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումները կարող են իրականացնել համապատասխանաբար պաշտպանության բնագավառում պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմինը, Ոստիկանությունը կամ Ազգային անվտանգության ծառայությունը:

Հոդված 15. Ախտահանման, միջատազերծման և կրծողազերծման աշխատանքների կազմակերպումը և իրականացումը

1. Վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման նպատակով հանրային առողջապահական նորմատիվներով նախատեսված դեպքերում և կարգով իրականացվում են ախտահանում, միջատազերծում, կրծողազերծում:

2. Ախտահանումը, միջատազերծումը, կրծողազերծումը կարող են իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բժշկական օգնության և սպասարկման համապատասխան գործունեության իրականացման լիցենզիա ունեցող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձը կամ անհատ ձեռնարկատերը, ինչպես նաև պետական կառավարման համակարգի կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին չհանդիսացող պետական կամ համայնքի հիմնարկը, բացառությամբ եթե դրանք իրականացվում են ոչ ձեռնարկատիրական (տնտեսական) գործունեության նպատակով:

3. Ախտահանում կամ միջատազերծում կամ կրծողազերծում իրականացնելու համար անհրաժեշտ տեխնիկական և մասնագիտական որակավորման պահանջներն ու պայմանները սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 16. Բժշկական պարտադիր զննությունը

1. Առանձին մասնագիտությունների, ինչպես նաև առանձին հիմնարկների և կազմակերպությունների աշխատողները մարդկանց առողջության պահպանման, վարակիչ և մասնագիտական հիվանդությունների կանխարգելման նպատակով ենթակա են նախնական և պարբերական բժշկական զննության:

2. Առողջական վիճակի պարտադիր նախնական (աշխատանքի ընդունվելիս) և պարբերական բժշկական զննության [կարգը](#), գործունեության ոլորտները և բժշկական զննության ծավալի ու հաճախականության [ցանկը](#), անձնական սանիտարական (բժշկական) [գրքույկի](#), բժշկական զննության ենթակա անձանց [անվանացանկի](#), անձին Ժամանակավորապես աշխատանքի չթույլատրելու մասին որոշման [ձևերը](#) սահմանում է Կառավարությունը, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի:

3. Արտադրական միջավայրում և աշխատանքային գործընթացի վնասակար ու վտանգավոր գործոնների ազդեցությանը ենթարկվող բնակչության առանձին խմբերի առողջական վիճակի պարտադիր նախնական (աշխատանքի ընդունվելիս) և պարբերական բժշկական զննության անցկացման կարգը, գործոնների, կատարվող աշխատանքների բնույթի, զննության ծավալի, բժշկական հակացուցումների ցանկերը և աշխատանքի պայմանների հիգիենիկ բնութագրման [կարգը](#) սահմանում է Կառավարությունը:

4. Այն անձանց, որոնք չեն ենթարկվել նախնական և պարբերական բժշկական զննության, ինչպես նաև եթե բժշկական զննությամբ ախտորոշվել է Կառավարության սահմանած հիվանդություններից որևէ մեկը, ապա Տեսչական մարմնի որոշմամբ չի թույլատրվում աշխատել մինչև սահմանված կարգով բժշկական զննության ենթարկվելը, իսկ հիվանդության դեպքում՝ մինչև առողջացումը:

Հոդված 17. Կարանտին սահմանելը

1. Վարակիչ հիվանդությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներբերման (ներթափանցման), դրանց առաջացման ու տարածման վտանգի, բռնկումների, համաճարակների, համավարակների կամ իրադարձությունների առաջացման, ինչպես նաև դրանց հետևանքով արտակարգ իրավիճակ առաջանալու դեպքերում կարող է սահմանվել կարանտին:

2. Կարանտին սահմանելու մասին որոշումը Լիազոր մարմնի առաջարկությամբ կայացնում են՝

1) Կառավարությունը՝ Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում կամ պետական սահմանի անցման կետում կամ կարանտինային գոտում երկու կամ ավելի մարզ (ներառյալ մեկ կամ ավելի մարզ և Երևան քաղաքը) ներառելու դեպքում, այդ թվում՝ արտակարգ իրավիճակի հիմք հանդիսացող կարանտինի դեպքում, ինչպես նաև սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված դեպքում.

2) մարզպետը՝ Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան վարչատարածքային միավորում կամ դրա առանձին տարածքում, այդ թվում՝ տվյալ վարչատարածքային միավորում գտնվող կամ գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների (անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից) գտնվելու կամ գործունեություն իրականացնելու վայրում.

3) Երևանի քաղաքապետը՝ Երևան քաղաքում կամ դրա առանձին տարածքում, այդ թվում՝ Երևան քաղաքում գտնվող կամ գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների (անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից) գտնվելու կամ գործունեություն իրականացնելու վայրում:

3. Կարանտին սահմանելու մասին որոշման մեջ նշվում են նաև՝

1) կարանտին սահմանելու հիմքերը և հիմնավորումները.

2) կարանտինային գոտու սահմանները.

3) կարանտին սահմանելու ժամկետը.

4) անհատական պաշտպանության միջոցների օգտագործման պահանջը.

5) անհրաժեշտ կանխարգելիչ, հակահամաճարակային և սահմանափակող միջոցառումների ցանկը, սահմանափակող միջոցառումների կիրառման կարգը, դրանց կիրառման ժամկետը, կազմակերպումն ու իրականացումն ապահովելու համար պատասխանատու մարմինները, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

4. Լիազոր մարմինը, գնահատելով սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 6-րդ կետով սահմանված կարգով ստացված տեղեկատվությունը, հիվանդության հարուցիչի ախտածնությունը, տարածման առանձնահատկությունները, տարածքի բնական-աշխարհագրական պայմանները՝ հիվանդության արմատավորման տեսակետից, կարանտին սահմանելու և կարանտինի ժամանակ անհրաժեշտ սահմանափակող միջոցառումներ կիրառելու մասին առաջարկություն է ներկայացնում Կառավարություն կամ համապատասխան մարզպետին կամ Երևանի քաղաքապետին:

5. Կարանտին սահմանելու մասին որոշումը կայացվում է Լիազոր մարմնի կողմից համապատասխան առաջարկությունը Կառավարություն կամ կարանտին սահմանելու իրավասություն ունեցող անձանց ներկայացվելուց հետո՝ 24 ժամվա ընթացքում: Սահմանված ժամկետում որոշում չկայացվելու դեպքում սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 6-րդ կետով սահմանված անձանց ժամանակավոր մեկուսացումը վերացվում է:

6. Կարանտին սահմանելու վերաբերյալ Լիազոր մարմնի ներկայացրած առաջարկության հիման վրա մարզպետի կամ Երևանի քաղաքապետի կողմից սույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված ժամկետում կարանտին չհայտարարվելու դեպքում մարզպետը կամ Երևանի քաղաքապետը Լիազոր մարմին և Կառավարություն են ներկայացնում կարանտին չհայտարարելու վերաբերյալ պատճառաբանված հիմնավորում:

7. Կարանտին չհայտարարելու վերաբերյալ պատճառաբանված հիմնավորման գնահատման արդյունքով սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կամ 3-րդ կետով նախատեսված վայրերում Լիազոր մարմնի առաջարկությամբ Կառավարության որոշմամբ կարող է սահմանվել կարանտին:

Հոդված 18. Կարանտին սահմանելու դեպքում կիրառվող սահմանափակող միջոցառումները

1. Կարանտին սահմանելու դեպքում, ի թիվս սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասում նշված միջոցառումների, կարող են կիրառվել հետևյալ սահմանափակող միջոցառումները.

1) կարանտինային գոտում մուտքի և ելքի հատուկ ռեժիմի սահմանում.

2) «Պետական սահմանի մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածով նախատեսված՝ պետական սահմանով հաղորդակցության ժամանակավոր դադարեցում կամ սահմանափակում.

3) անձանց ազատ տեղաշարժվելու իրավունքի սահմանափակումներ և տրանսպորտային միջոցների տեղաշարժման սահմանափակումներ.

4) մեկուսացում կամ օբսերվացիա:

2. Սույն հոդվածով սահմանված միջոցառումները կիրառվում են վարակիչ հիվանդությունների տարածումը կանխելու, դրանց հետևանքները վերացնելու, հանրության (մարդու) առողջությունը պահպանելու նպատակներով և պետք է համաչափ լինեն այդ նպատակներին: Կարանտին սահմանելու դեպքում հանրային իշխանության մարմինների գործողությունները պետք է համարժեք լինեն կարանտին սահմանելու հիմք հանդիսացած հանգամանքներով պայմանավորված իրավիճակին:

3. Արտակարգ իրավիճակ առաջացնող համաճարակով պայմանավորված կարանտին սահմանելու դեպքում բնակչության պաշտպանությունը, կիրառվող այլ միջոցառումների ցանկը, այդ միջոցառումների կազմակերպման և իրականացման կարգն ու առանձնահատկությունները սահմանվում են սույն օրենքի 6-րդ գլխով:

Հոդված 19. Կարանտինային գոտում մուտքի և ելքի հատուկ ռեժիմ սահմանելը

1. Կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ մուտքի և ելքի հատուկ ռեժիմ սահմանված լինելու դեպքում հատուկ ռեժիմի իրականացումն ապահովվելու համար կարող են տեղադրվել հատուկ անցակետեր և բժշկական զննության իրականացման կետեր:

2. Հատուկ անցակետերում և բժշկական զննության կետերում անվտանգության և ռեժիմի պահպանությունն ապահովում է Ոստիկանությունը:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված անվտանգության և ռեժիմի պահպանությանը կարող են ներգրավվել նաև Լիազոր մարմնի ներկայացուցիչները, Տեսչական մարմինը, տեղական ինքնակառավարման մարմինները, Ազգային անվտանգության ծառայությունը և արտակարգ իրավիճակների բնագավառում պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմինը:

Հոդված 20. Անձանց ազատ տեղաշարժվելու իրավունքի և տրանսպորտային միջոցների տեղաշարժման սահմանափակումները

1. Կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կարող են կիրառվել անձանց ազատ տեղաշարժվելու իրավունքի և տրանսպորտային միջոցների տեղաշարժման հետևյալ սահմանափակումները.

1) տեղաշարժվելու իրավունքի սահմանափակում որոշակի տարածքի սահմաններում.

2) անհատական պաշտպանության միջոցների առկայություն ու կիրառություն և սանիտարահամաճարակային անվտանգության կանոնների պահպանում.

3) բնակության վայրի բնակելի տարածքից դուրս գտնվելիս և տեղաշարժվելիս անձը հաստատող փաստաթղթի առկայություն.

4) անձնական օգտագործման մարդատար և բեռնատար տրանսպորտային միջոցներում, կանոնավոր և ոչ կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ իրականացնող տրանսպորտային միջոցներում, մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլներում, հանրային տրանսպորտում անհատական պաշտպանության միջոցների կիրառում և սանիտարահամաճարակային կանոնների պահպանում, ուղևորների քանակի սահմանափակում, ինչպես նաև սույն կետով սահմանված սահմանափակումների կիրառման նկատմամբ հսկողության նպատակով տրանսպորտային միջոցների զննում:

2. Սույն հոդվածով նախատեսված միջոցառումների կիրառման նկատմամբ հսկողությունն իրականացնում և սահմանափակումների խախտման համար պատասխանատվության միջոցները կիրառում է Ոստիկանությունը:

Հոդված 21. Մեկուսացումը կամ օբսերվացիան

1. Մեկուսացման կամ օբսերվացիայի գրավոր հրահանգը տրվում է Լիազոր մարմնի կամ Տեսչական մարմնի անունից:

2. Մեկուսացման կամ օբսերվացիայի ենթակա յուրաքանչյուր անձ իրեն հասկանալի լեզվով անհապաղ տեղեկացվում է մեկուսացման կամ օբսերվացիայի պատճառների, բժշկական խորհրդատվության մատչելիության իրավունքի և իր պարտականությունների մասին: Մեկուսացման կամ օբսերվացիայի ենթարկված անձի պահանջով մեկուսացում կամ օբսերվացիա կիրառող մարմինը պարտավոր է անձի մեկուսացման կամ օբսերվացիայի մասին անհապաղ տեղեկացնել նրա նշած անձին:

3. Մեկուսացման կամ օբսերվացիայի շրջանակներում անձի՝ բժշկական հետազոտության ենթարկվելուց հրաժարվելու դեպքում այն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված դատական կարգով:

4. Պաշտպանության բնագավառում պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի, այլ գործերի զինծառայողներին (աշխատողներին) մեկուսացման կամ օբսերվացիայի հրահանգը, բացի սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված մարմիններից, կարող է տրվել նաև համապատասխանաբար պաշտպանության բնագավառի պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի, Ոստիկանության կամ Ազգային անվտանգության ծառայության անունից՝ նրանց ղեկավարի լիազորած պաշտոնատար անձանց գրավոր հրահանգով:

5. Ոստիկանությունը հսկողություն է իրականացնում մեկուսացված կամ օբսերվացված անձանց տրված հրահանգի պահանջների կատարման նկատմամբ, բացառությամբ սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված՝ պաշտպանության բնագավառի պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի կամ Ազգային անվտանգության ծառայության տված հրահանգների: Ոստիկանությունը սույն մասով սահմանված գործառնություններն իրականացնելիս անհրաժեշտության դեպքում կարող է դիմել պետական կառավարման համակարգի և տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, որոնք իրենց լիազորությունների շրջանակում պարտավոր են աջակցել Ոստիկանությանը: Սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքերում հսկողությունն իրականացնում են պաշտպանության բնագավառում պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմինը, Ոստիկանությունը կամ Ազգային անվտանգության ծառայությունը:

6. Պաշտպանության բնագավառում պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի, այլ գործերի զինծառայողների (աշխատողների) մեկուսացման կամ օբսերվացիայի դեպքում անձը պաշտպանության բնագավառում պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի, Ոստիկանության կամ Ազգային անվտանգության ծառայության ներկայացուցիչների հսկողությամբ և ուղեկցությամբ տեղափոխվում է համապատասխանաբար պաշտպանության բնագավառում պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի ղեկավարի, Ոստիկանության պետի կամ Ազգային անվտանգության ծառայության տնօրենի սահմանած մեկուսացման կամ օբսերվացիայի վայրեր:

7. Մեկուսացման կամ օբսերվացիայի դեպքում անձն արտակարգ իրավիճակների բնագավառում պետական կառավարման համակարգի լիազոր մարմնի կամ Ոստիկանության ներկայացուցչի հսկողությամբ և Լիազոր մարմնի կամ Տեսչական մարմնի ներկայացուցչի ուղեկցությամբ տեղափոխվում է Լիազոր մարմնի որոշմամբ նախատեսված վայր կամ Լիազոր մարմնի համաձայնությամբ՝ անձի մշտական բնակության կամ իր նախընտրությամբ՝ մեկ այլ վայր, բացառությամբ սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքերի:

8. Մեկուսացման կամ օբսերվացիայի վայրում անձի համար ապահովվում են սննդի, կեցության համար բավարար պայմաններ (բացառությամբ անձի մշտական բնակության կամ իր նախընտրությամբ մեկ այլ վայրում մեկուսացման կամ օբսերվացիայի դեպքերի), բժշկական խորհրդատվություն: Անհրաժեշտության դեպքում մեկուսացված անձի համար ապահովվում է բժշկական օգնություն և սպասարկում ստանալու հնարավորությունը:

9. Եթե օբսերվացիայի արդյունքներով անձի մոտ հաստատվում է վարակիչ հիվանդություն, ապա նրա նկատմամբ կիրառվում է հոսպիտալացում՝ սույն օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով, կամ հրահանգվում է մեկուսանալ՝ սույն հոդվածով սահմանված կարգով:

10. Մեկուսացման և օբսերվացիայի իրականացման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 22. Կարանտինի ժամանակ կիրառվող սահմանափակող միջոցառումների կիրառումն ապահովելու նպատակով անձանց տվյալների փոխանցումը

1. Կարանտինի ժամանակ կիրառվող սահմանափակող միջոցառումների կիրառման նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու նպատակով իրավունքների սահմանափակման ենթակա անձանց՝ կարանտին սահմանելու համար հիմք հանդիսացող վարակիչ հիվանդության վերաբերյալ տվյալները էլեկտրոնային առողջապահության համակարգի միասնական օպերատորը փոխանցում է Տեսչական մարմնին կամ Ոստիկանությանը:

Հոդված 23. Կարանտինի գործողության ժամկետը, դրա երկարաձգումը և կարանտին սահմանելու մասին որոշման գործողության դադարեցումը

1. Կարանտինը սահմանվում է մինչև վեց ամիս ժամկետով:

2. Կարանտին սահմանելու հիմքերը չվերանայու դեպքում դրա ժամկետը կարող է երկարաձգվել յուրաքանչյուր անգամ մինչև վեց ամիս՝ պահպանելով կարանտին սահմանելու՝ սույն օրենքով սահմանված կարգը:

3. Կարանտինը դադարում է կարանտինի գործողության ժամկետը լրանալու և չերկարաձգելու կամ կարանտին սահմանելու մասին որոշման գործողությունը դադարեցվելու դեպքում:

Հոդված 24. Կարանտին սահմանելու դեպքում բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման կազմակերպումը

1. Կարանտին սահմանելու դեպքում բժշկական օգնության և սպասարկման լիցենզիա ունեցող կազմակերպությունները (անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից) բժշկական օգնությունը և սպասարկումն

իրականացնում են՝ հիմք ընդունելով Լիազոր մարմնի ղեկավարի հրամանները:

Հոդված 25. Հիվանդությունների միջազգային տարածման կանխարգելումը

1. Հիվանդությունների միջազգային տարածման կանխարգելման գործընթացի համակարգում, Միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների համաձայն, իրականացնում է Լիազոր մարմինը՝ որպես ազգային համակարգող մարմին:

Հոդված 26. Արտակարգ իրավիճակների ժամանակ հանրային առողջության պահպանումը

1. Արտակարգ իրավիճակներին պատրաստվածության և արձագանքման համար հանրային առողջության պահպանման նպատակով Լիազոր մարմնի կողմից մշակվում և հաստատվում են հանրային առողջապահական համալիր (բոլոր վտանգների դեպքում ընդհանուր), ինչպես նաև, ըստ արտակարգ իրավիճակի տեսակի և վտանգի գործոնի, մասնահատուկ (առանձին) ծրագրեր, ներառյալ արտակարգ իրավիճակների առաջացման կանխարգելման և դրանց հետևանքների սահմանափակմանը և վերացմանն ուղղված միջոցառումները:

2. Արտակարգ իրավիճակների ժամանակ հանրային առողջության պահպանման նպատակով Լիազոր մարմինը իր ուժերով կամ այլ պետական կառավարման համակարգի և տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ համատեղ կազմակերպում և իրականացնում է վարժանքներ, կրթական ծրագրեր, ապահովում է արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածությունը և դրանց ժամանակ գործողությունների համար կարողությունները և ռեսուրսները, ինչպես նաև մասնակցում է այլ մարմինների կողմից իրականացվող միջոցառումների:

ԳԼՈՒԽ 6

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՅՈՂ ՀԱՄԱԿԱՐԱԿՈՎ ՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԿԱՐԱՆՏԻՆ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ԴԵՊՏՈՒՄ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 27. Արտակարգ իրավիճակի հիմք հանդիսացող համաճարակով պայմանավորված կարանտին սահմանելու դեպքում կիրառվող միջոցառումները

1. Արտակարգ իրավիճակի հիմք հանդիսացող համաճարակով պայմանավորված կարանտին (այսուհետ սույն գլխում՝ կարանտին) սահմանելու դեպքում կարող են կիրառվել հետևյալ միջոցառումները.

1) սույն օրենքով սահմանված կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ սույն գլխով սահմանված առանձնահատկությունների հաշվառմամբ.

2) հավաքներ կամ հանրային միջոցառումներ կազմակերպելու, անցկացնելու կամ դրանց մասնակցելու սահմանափակումներ.

3) իրավաբանական անձանց գործունեության սանիտարահամաճարակային անվտանգության կանոնների սահմանում.

4) ապրանքների փոխադրման սահմանափակումներ.

5) ուսումնական հաստատությունների գործունեության սահմանափակումներ.

6) սահմանափակումներ հանրային իշխանության մարմիններում և այլ հաստատություններում:

2. Սույն հոդվածով սահմանված միջոցառումները կիրառվում են բացառապես կարանտին սահմանելու հիմք հանդիսացած հանգամանքները վերացնելու, հանրության (մարդու) առողջությունը պահպանելու նպատակով և պետք է համաչափ լինեն այդ նպատակին: Կարանտինի պայմաններում հանրային իշխանության մարմինների գործողությունները պետք է համարժեք լինեն կարանտին սահմանելու հիմք հանդիսացած հանգամանքներով պայմանավորված իրավիճակին:

Հոդված 28. Կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների կիրառման առանձնահատկությունները կարանտին սահմանելու դեպքում

1. Կարանտին սահմանելու դեպքում, հաշվի առնելով սույն գլխով սահմանված առանձնահատկությունները, կարող են կիրառվել սույն օրենքով սահմանված կանխարգելիչ և հակահամաճարակային հետևյալ միջոցառումները.

1) կարանտինային գոտում մուտքի և ելքի հատուկ ռեժիմի սահմանում.

2) «Պետական սահմանի մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածով նախատեսված՝ պետական սահմանով հաղորդակցության ժամանակավոր դադարեցում կամ սահմանափակում.

3) անձանց ազատ տեղաշարժվելու իրավունքի և տրանսպորտային միջոցների տեղաշարժման սահմանափակումներ.

4) մեկուսացում կամ օբսերվացիա.

5) սույն գլխով սահմանված այլ միջոցառումներ և սահմանափակումներ:

2. Կարանտին սահմանելու մասին Կառավարության որոշմամբ (այսուհետ սույն գլխում՝ կարանտին սահմանելու մասին որոշում) կարող է սահմանվել մուտքի և ելքի հատուկ ռեժիմ Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում կամ դրա առանձին տարածքներում: Կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կարող են արգելվել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն չունեցող անձանց մուտքը Հայաստանի Հանրապետության տարածք, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների ելքը Հայաստանի Հանրապետության տարածքից, ինչպես նաև սահմանվել Հայաստանի Հանրապետություն մուտքի հատուկ կանոններ:

3. Հայաստանի Հանրապետության տարածք մուտք գործող անձանց նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածք մուտք գործելուց անմիջապես հետո կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ սահմանված կարգով Տեսչական մարմինը պետական սահմանի անցման կետերում կարող է կիրառել սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարանտինային և սանիտարահամաճարակային միջոցառումները:

Հոդված 29. Հավաքներ կամ հանրային միջոցառումներ կազմակերպելու, անցկացնելու կամ դրանց մասնակցելու սահմանափակումները

1. Կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կարող են կիրառվել հավաքներ կազմակերպելու, անցկացնելու կամ դրանց մասնակցելու սահմանափակումներ, ինչպես նաև հանրային միջոցառումներ կազմակերպելու, անցկացնելու կամ դրանց մասնակցելու արգելքներ կամ սահմանափակումներ:

2. Սույն հոդվածի իմաստով՝ հանրային են համարվում անձանց սոցիալական, մշակութային, կրթական, սպորտային կամ այլ ժամանցային կարիքների բավարարման ուղղված միջոցառումները, հոգեհանգստի և հուղարկավորության արարողությունները, այդ թվում՝

1) համերգները, ցուցահանդեսները, ցուցադրությունները, թատերական ներկայացումները, կրթական այլ միջոցառումներ.

2) տոնական և հիշատակի միջոցառումները, ներառյալ ծննդյան (տարեդարձի), հարսանյաց (նշանադրության) միջոցառումները:

3. Հավաքներ կազմակերպելու, անցկացնելու կամ դրանց մասնակցելու սահմանափակումների կիրառման նկատմամբ հսկողությունն իրականացնում է Ոստիկանությունը:

4. Հանրային միջոցառումներ կազմակերպելու, անցկացնելու կամ դրանց մասնակցելու սահմանափակումների կամ արգելքների կիրառման նկատմամբ հսկողությունն իրականացնում են Ոստիկանությունը և կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ նախատեսված տեսչական մարմինները: Հանրային միջոցառումներ կազմակերպելու, անցկացնելու կամ դրանց մասնակցելու սահմանափակումների կամ արգելքների պահանջների խախտումներ հայտնաբերվելու դեպքում կիրառվում են օրենքով սահմանված պատասխանատվության միջոցներ:

5. Հանրային միջոցառումներ կազմակերպելու, անցկացնելու կամ դրանց մասնակցելու սահմանափակումների կամ արգելքների պահանջների խախտումներ հայտնաբերվելու դեպքում Ոստիկանությունը հանրային միջոցառում կազմակերպելու, անցկացնելու կամ դրանց մասնակցելու սահմանափակումների կամ արգելքների պահանջներին հանրային միջոցառումը համապատասխանեցնելու կամ դադարեցնելու պահանջով դիմում է հանրային միջոցառման կազմակերպչին, որը պարտավոր է այդ մասին անմիջապես տեղեկացնել հանրային միջոցառման մասնակիցներին: Հանրային միջոցառման կազմակերպչի բացակայության կամ միջոցառման մասնակիցների կողմից Ոստիկանության պահանջը չկատարվելու դեպքում Ոստիկանության ներկայացուցիչը մասնակիցներից պահանջում է դադարեցնել հանրային միջոցառումը՝ սահմանելով ողջամիտ ժամկետ: Միաժամանակ Ոստիկանության կամ համապատասխան տեսչական մարմնի ներկայացուցիչը հանրային միջոցառման մասնակիցներին նախազգուշացնում է սահմանված ժամկետում հանրային միջոցառումը կամովին չդադարեցնելու դեպքում հանրային միջոցառումը ցրելու, «Ոստիկանության մասին» օրենքով նախատեսված հատուկ միջոցներ, ինչպես նաև վարչական պատասխանատվության միջոցներ կիրառելու Ոստիկանության լիազորության մասին:

Հոդված 30. Տնտեսական գործունեության և ծառայությունների մատուցման, աշխատանքների կատարման, ինչպես նաև այլ կազմակերպությունների գործունեության սանիտարահամաճարակային անվտանգության կանոնների սահմանումը

1. Կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կարող են սահմանվել տնտեսական գործունեության, մատուցվող ծառայությունների, կատարվող աշխատանքների առանձին տեսակներ, ինչպես նաև տնտեսական գործունեությամբ չզբաղվող այլ կազմակերպություններ, որոնց նկատմամբ սահմանվում են սանիտարահամաճարակային անվտանգության կանոններ:

2. Կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կարող է նախատեսվել կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ սահմանված՝ տնտեսական գործունեության տեսակներով զբաղվող կամ ծառայություններ մատուցող տնտեսավարող սուբյեկտների և տնտեսական գործունեությամբ չզբաղվող այլ կազմակերպությունների կողմից (այսուհետև՝ սույն հոդվածում՝ կազմակերպություններ) սանիտարահամաճարակային անվտանգության կանոնների կիրառման նկատմամբ վերահսկողության իրականացում:

3. Սույն հոդվածով նախատեսված սահմանափակումների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է Տեսչական մարմինը, բացառությամբ սննդամթերքի վաճառքով զբաղվող առևտրի օբյեկտների, սննդամթերք արտադրող տնտեսավարող սուբյեկտների կամ հանրային սննդի օբյեկտների, որոնց դեպքում սույն հոդվածով նախատեսված սահմանափակումների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է սննդամթերքի անվտանգության ոլորտում վերահսկողություն իրականացնող տեսչական մարմինը:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված վերահսկողությունը համապատասխան տեսչական մարմինն իրականացնում է կազմակերպություններ ստուգայցերի միջոցով՝ տվյալ տեսչական մարմնի ղեկավարի գրավոր հանձնարարությամբ: Այլ տեսչական մարմինները կարող են փոխօգնության շրջանակներում ներգրավվել ոլորտային ստուգայցերի իրականացմանը՝ վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակի ղեկավարի հրամանով:

5. Ստուգայցն իրականացվում է առանց նախնական ծանուցման: Ստուգայցի նպատակը չի կարող տարբերվել, ինչպես նաև ստուգայցն իրականացնող տեսչական մարմնի ներկայացուցչի գործողությունները չեն կարող դուրս գալ սույն գլխով սահմանված և կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կիրառվող միջոցառումների կազմակերպման, իրականացման և սահմանափակումների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման նպատակից:

6. Ստուգայցի ընթացքում կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կիրառվող միջոցառումների և սահմանափակումների խախտումներ հայտնաբերվելու դեպքում վերահսկողություն իրականացնող համապատասխան տեսչական մարմնի ներկայացուցիչը տալիս է հանձնարարականներ բացահայտված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ՝ դրանց կատարման համար սահմանելով ժամկետներ:

7. Ստուգայցի արդյունքներով կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կիրառվող միջոցառումների և սահմանափակումների խախտումներ հայտնաբերվելու դեպքում վերահսկողություն իրականացնող համապատասխան տեսչական մարմինը կիրառում է վարչական պատասխանատվության միջոցներ:

8. Կարանտինի ընթացքում տնտեսական գործունեության առանձին տեսակների իրականացման և ծառայությունների մատուցման, աշխատանքների կատարման, ինչպես նաև տնտեսական գործունեությամբ չզբաղվող այլ կազմակերպությունների, ուսումնական հաստատությունների գործունեության սահմանափակումների խախտումներ հայտնաբերվելու դեպքում հայտնաբերված խախտումների վերաբերյալ կազմված արձանագրության առթիվ խախտում թույլ տված անձանց կողմից դիտողություն չներկայացվելու պարագայում վերահսկողություն իրականացնող համապատասխան տեսչական մարմնի ստուգայց իրականացնող պաշտոնատար անձը տեղում կիրառում է պատասխանատվության միջոցներ՝ օրենքով սահմանված կարգով: Հայտնաբերված խախտումների վերաբերյալ կազմված արձանագրության առթիվ խախտում թույլ տված անձանց կողմից դիտողություն ներկայացվելու պարագայում վարչություն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

9. Կարանտին սահմանելու դեպքում կազմակերպությունների նկատմամբ հսկողության իրականացմանը կարող են մասնակցել Ոստիկանությունը կամ կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ սահմանված այլ տեսչական մարմիններ, որոնք կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կիրառվող միջոցառումների խախտումներ հայտնաբերվելու դեպքում պարտավոր են արձանագրել համապատասխան խախտումները և անմիջապես այդ մասին տեղեկացնել վերահսկողություն իրականացնող համապատասխան տեսչական մարմնին՝ սույն հոդվածի 4-7-րդ մասերով սահմանված կարգով վերահսկողություն իրականացնելու համար:

10. Սույն հոդվածով նախատեսված սանիտարահամաճարակային անվտանգության կանոնները սահմանում է Լիազոր մարմինը:

Հոդված 31. Ապրանքների փոխադրման սահմանափակումները

1. Կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կարող են սահմանվել որոշակի ապրանքների կամ դրանց առանձին խմբաբանակների արտահանման կամ ներմուծման սահմանափակումներ:

Հոդված 32. Ուսումնական հաստատությունների գործունեության սահմանափակումները

1. Կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կարող է սահմանվել, որ պետական, համայնքային և ոչ պետական հանրակրթական (այդ թվում՝ նախադպրոցական), նախնական մասնագիտական (արհեստագործական), միջին մասնագիտական և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում, արտադպրոցական դաստիարակություն իրականացնող կազմակերպություններում (մանկապատանեկան ստեղծագործական և գեղագիտական կենտրոններ, երաժշտական, նկարչական և արվեստի դպրոցներ, ակումբներ, մարզադպրոցներ, առողջարարական ճամբարներ և

արտադպրոցական դաստիարակություն իրականացնող այլ կազմակերպություններ), ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում գործող միջազգային ուսումնական հաստատություններում (այսուհետ՝ ուսումնական հաստատություն) ուսումնական գործընթացը կարող է իրականացվել միայն Լիազոր մարմնի ղեկավարի սահմանած սանիտարահամաճարակային անվտանգության կանոնների պահպանմամբ: Սույն մասով սահմանված սահմանափակումը չի տարածվում հեռավար (դիստանցիոն) իրականացվող կրթական ծրագրի և ռազմական ուսումնական հաստատությունների վրա:

2. Ուսումնական հաստատությունների գործունեության սահմանափակումների նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է Տեսչական մարմինը:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված վերահսկողությունը Տեսչական մարմինն իրականացնում է ուսումնական հաստատություններ ստուգայցերի միջոցով՝ Տեսչական մարմնի ղեկավարի գրավոր հանձնարարությամբ: Ստուգայցն իրականացվում է առանց նախնական ծանուցման: Ստուգայցի նպատակը չի կարող տարբերվել, ինչպես նաև ստուգայցն իրականացնող Տեսչական մարմնի ներկայացուցչի գործողությունները չեն կարող դուրս գալ սույն գլխով սահմանված և կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կիրառվող միջոցառումների կազմակերպման, իրականացման և սահմանափակումների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման նպատակից:

4. Ստուգայցի ընթացքում կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կիրառվող միջոցառումների և սահմանափակումների խախտումներ հայտնաբերվելու դեպքում Տեսչական մարմնի ներկայացուցիչը տալիս է հանձնարարականներ բացահայտված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ՝ դրանց կատարման համար սահմանելով ժամկետներ:

5. Ստուգայցի արդյունքներով կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կիրառվող միջոցառումների և սահմանափակումների խախտումներ հայտնաբերվելու դեպքում կիրառվում են վարչական պատասխանատվության միջոցներ:

6. Կարանտին սահմանելու դեպքում ուսումնական հաստատության գործունեության նկատմամբ վերահսկողության իրականացմանը կարող է մասնակցել նաև կրթության ոլորտի տեսչական մարմինը, որը կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ կիրառվող միջոցառումների և սահմանափակումների խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում պարտավոր է արձանագրել համապատասխան խախտումները և անմիջապես այդ մասին տեղեկացնել Տեսչական մարմնին:

Հոդված 33. Սահմանափակումները հանրային իշխանության մարմիններում և այլ հաստատություններում

1. Կարանտինի պայմաններում պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում որպես սահմանափակում կարող է կիրառվել համապատասխան մարմնի աշխատանքների կազմակերպման, գործառնությունների իրականացման ձևերի և եղանակների ժամանակավոր փոփոխություն՝ կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ սահմանված կարգին համապատասխան: Սույն մասով սահմանված սահմանափակումները կիրառվում են

- 1) պետական կառավարման համակարգի մարմիններում՝ կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ.
- 2) տեղական ինքնակառավարման մարմիններում՝ համայնքի ղեկավարի որոշմամբ.
- 3) այլ մարմիններում՝ համապատասխան մարմնի ղեկավարի որոշմամբ:

2. Կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ նախատեսված լինելու դեպքում կարող են կիրառվել այլ հաստատությունների գործունեության սահմանափակումներ՝ համապատասխան հաստատության ղեկավարի որոշմամբ: Այդ հաստատությունների և կիրառվող սահմանափակումների ցանկը սահմանվում է կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ:

Հոդված 34. Կարանտին սահմանելու դեպքում բնակչության անհատական պաշտպանության միջոցների կիրառումը

1. Սույն գլխով սահմանված կարանտին սահմանելու դեպքում բնակչության անհատական պաշտպանության միջոցների կիրառման անհրաժեշտությունը սահմանվում է կարանտին սահմանելու մասին որոշմամբ, իսկ կիրառվող անհատական պաշտպանության միջոցների ցանկը, դրանց կիրառման դեպքերը և կարգը սահմանում է Լիազոր մարմնի ղեկավարը:

ԳԼՈՒԽ 7

ՄԱՐԴՈՒ ՕՐԳԱՆԻԶՄԻ ՎՐԱ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՈՒ ՎՏԱՆԳԱՎՈՐ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԻ ԱԶԴԵՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՍԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՅՈՒՄԸ (ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԻԳԻԵՆԱՆ)

Հոդված 35. Հանրային առողջության ապահովման պահանջները ջրամատակարարման և ջրօգտագործման բնագավառում

1. Խմելու, կենցաղային, տնտեսական կարիքների համար օգտագործվող ջրի, կենտրոնացված և ոչ կենտրոնացված ջրամատակարարման, լողանալու, սպորտով զբաղվելու և բնակչության հանգստի, բուժական նպատակներով օգտագործվող, ինչպես նաև բնակավայրերի սահմաններում գտնվող ջրամբարների ջրի որակը պետք է համապատասխանի հանրային առողջապահական նորմատիվներին:

2. Պետական կառավարման համակարգի, տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, ջրամատակարարման համակարգերը շահագործողներն իրականացնում են ջրամատակարարման համակարգերի պահպանումը և բնակչության ապահովումը խմելու ջրով՝ հանրային առողջապահական նորմատիվներին համապատասխան:

3. Բնակչության ջրօգտագործման աղբյուրների աղտոտումը կանխարգելելու և վերացնելու նպատակով պետական կառավարման, տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինները սահմանում են սանիտարական պահպանման գոտիներ՝ հատուկ ռեժիմով, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ համապատասխան: Խմելու, կենցաղային, տնտեսական կարիքների համար օգտագործվող, կենտրոնացված և ոչ կենտրոնացված ջրամատակարարման ջրաղբյուրների սանիտարական պահպանման գոտիների կազմակերպումը, շահագործումը և ռեժիմի ապահովումը պետք է համապատասխանեն հանրային առողջապահական նորմատիվներին:

4. Խմելու ջրի որակը հանրային առողջապահական նորմատիվներին չհամապատասխանելու դեպքում Տեսչական մարմնի որոշմամբ հիմնարկների, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց խմելու ջրի օգտագործումը ժամանակավոր դադարեցվում է:

Հոդված 36. Բնակելի և հասարակական կառուցապատման, առողջարարական նպատակներով և հանգստի համար նախատեսված հողերի և բնակավայրերի մթնոլորտային, աշխատանքային գոտու օդի նկատմամբ սահմանվող հանրային առողջության ապահովման պահանջները

1. Բնակելի և հասարակական կառուցապատման, առողջարարական նպատակներով և հանգստի համար նախատեսված հողերում աղտոտող նյութերի կոնցենտրացիան, կենսաբանական նյութերի, միկրոօրգանիզմների, միջատների և դրանց թրթուրների պարունակությունը հողի տարբեր խորություններում, ինչպես նաև ճառագայթային անվտանգության մակարդակը, բնակավայրերի մթնոլորտային, աշխատանքային գոտու օդում աղտոտող նյութերի քանակությունը պետք է առողջության համար անվտանգ լինեն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ համապատասխան:

Հոդված 37. Բնակչության սնուցման խանգարումների և սննդային գործոնով պայմանավորված հիվանդությունների կանխարգելմանը ներկայացվող պահանջները

1. Բնակչության սնուցման բոլոր անհրաժեշտ բաղադրիչները, բավարար պարունակությամբ առողջ, համակշիռ և լիարժեք սնուցումը պետք է համապատասխանեն հանրային առողջապահական նորմատիվներին:

2. Հայաստանի Հանրապետությունում առողջապահական, բնակչության սոցիալական պաշտպանության հաստատություններում, զինված ուժերում, այլ զորքերում, ինչպես նաև քրեակատարողական հիմնարկներում պահպանվում են Կառավարության հաստատած սնուցման ֆիզիոլոգիական նորմերը:

3. Լիազոր մարմինը (այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով) կարող է իրականացնել սննդամթերքի օգտագործման հետ կապված՝ մարդու առողջության վրա վնասակար ազդեցության ռիսկի գնահատում, մշակել առաջարկություններ և դրանք ներկայացնել իրավասու մարմիններ:

4. Բնակչության սնուցման բոլոր անհրաժեշտ բաղադրիչների, բավարար պարունակությամբ առողջ, համակշիռ և լիարժեք սնուցման ապահովման, միկրոտարբերի անբավարարությամբ պայմանավորված հիվանդությունների կանխարգելման և համաճարակաբանական դիտարկման գործընթացն իրականացվում է սույն օրենքի, այլ օրենքների ու իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

5. Սննդային գործոնով պայմանավորված վարակիչ հիվանդությունների ի հայտ գալու դեպքում դրանց առաջացման, ինչպես նաև տարածման պատճառների ու պայմանների հայտնաբերումը, նմուշառման և լաբորատոր հետազոտությունների իրականացումը, սննդային գործոնով պայմանավորված հիվանդությունների կանխարգելման նպատակով կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների կազմակերպումը, սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողություն իրականացնող մարմիններ առաջարկությունների ներկայացումը

իրականացնում է Լիազոր մարմինը՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով)՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին համապատասխան:

Հոդված 38. Բժշկական օգնության և սպասարկման մատուցմանը ներկայացվող հանրային առողջության ապահովման պահանջները

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում մատուցվող բժշկական օգնությունը և սպասարկումը պետք է համապատասխանեն հանրային առողջապահական նորմատիվներին և այլ իրավական ակտերի և լինեն առողջության համար անվտանգ:

Հոդված 39. Մարդու և կենդանիների համար ախտածնության 1-4-րդ խմբերի միկրոօրգանիզմների, հելմինթների և կենսաբանական ծագում ունեցող թույների արտադրությանը, մշակմանը, տեղափոխմանը, օգտագործմանը, պահպանմանը և վարակազերծմանը ներկայացվող հանրային առողջության ապահովման պահանջները

1. Մարդու և կենդանիների համար ախտածնության 1-4-րդ խմբերի միկրոօրգանիզմները, հելմինթները և կենսաբանական ծագում ունեցող թույները արտադրվում, մշակվում, տեղափոխվում, օգտագործվում, պահպանվում, վնասազերծվում և վարակազերծվում են այնպես, որ չվտանգեն մարդկանց առողջությունը՝ հանրային առողջապահական նորմատիվներին համապատասխան:

Հոդված 40. Բնակավայրերի հատկազմման և կառուցապատման, բնակելի, հասարակական և արտադրական շենքերի, շինությունների, կառույցների պահպանման ու շահագործման բնագավառում հանրային առողջության ապահովման պահանջները

1. Բնակելի, հասարակական և արտադրական շենքերի շինարարության, վերակառուցման և կառուցապատման նախագծային և նորմատիվային փաստաթղթերը Կառավարության որոշմամբ սահմանված դեպքերում և կարգով ենթակա են համաձայնեցման Լիազոր մարմնի հետ:

2. Պետական կառավարման համակարգի, տարածքային և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, անհատ ձեռնարկատերերի, միջազգային կազմակերպությունների կողմից բնակելի, հասարակական և արտադրական շենքերի, շինությունների, կառույցների նախագծման, շահագործման ընթացքում պետք է պահպանվեն շրջակա միջավայրի գործոններին (ներառյալ ֆիզիկական գործոններին՝ աղմուկի, վիբրացիայի (թրթռման), ինֆրաձայնի և ուլտրաձայնի մակարդակին, ուլտրամանուշակագույն, տեսանելի լույսին, ինֆրակարմիր, ռադիոհաճախականության ճառագայթումներին, ցածր հաճախականության ու ստատիկ էլեկտրական և մագնիսական դաշտերին) ներկայացվող հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջները:

Հոդված 41. Հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներին, հանգստի, զբոսաշրջության, սպորտի, կենցաղային ծառայություններ մատուցող, առողջապահական, բնակչության սոցիալական պաշտպանության հաստատություններին, արտադրական կազմակերպությունների գործունեությանը ներկայացվող հանրային առողջության ապահովման պահանջները

1. Հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտները, հանգստի, զբոսաշրջության, սպորտի, կենցաղային ծառայություններ մատուցող, առողջապահական, բնակչության սոցիալական պաշտպանության հաստատությունների, արտադրական կազմակերպությունների գործունեության ընթացքում պետք է ապահովվի հանրային առողջության անվտանգությունը՝ հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջներին համապատասխան:

Հոդված 42. Բնակավայրերի տարածքում, աշխատատեղերում աղմուկի, վիբրացիայի (թրթռման), ինֆրաձայնի և ուլտրաձայնի մակարդակին, ուլտրամանուշակագույն, տեսանելի լույսին, ինֆրակարմիր, ռադիոհաճախականության ճառագայթումներին, ցածր հաճախականության ու ստատիկ էլեկտրական և մագնիսական դաշտերին ներկայացվող հանրային առողջության ապահովման պահանջները

1. Բնակավայրերի տարածքում, աշխատատեղերում աղմուկի, վիբրացիայի (թրթռման), ինֆրաձայնի և ուլտրաձայնի մակարդակը, ուլտրամանուշակագույն, տեսանելի լույսի, ինֆրակարմիր, ռադիոհաճախականության ճառագայթումները, ցածր հաճախականության ու ստատիկ էլեկտրական և մագնիսական դաշտերը (ոչ իոնացնող ճառագայթումը) պետք է համապատասխանեն հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջներին:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ճառագայթման աղբյուրների արտադրությունը, շահագործման հանձնումն ու օգտագործումը պետք է իրականացվեն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ ապահովելով հանրային առողջության անվտանգությունը՝ հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջներին համապատասխան:

Հոդված 43. Դիահերձմանը, դիակների պահպանմանը, տեղափոխմանը, հուղարկավորությանը, վերահուղարկավորմանը, վրահուղարկավորմանը ներկայացվող հանրային առողջապահության ապահովման պահանջները

1. Հուղարկավորությունը, վերահուղարկավորումը, վրահուղարկավորումը կամ դիակիզումը, ինչպես նաև մահացածների մարմինների (դիակների, աճյունների) ախտաբանաանատոմիական դիահերձումը, պահպանումը, տեղափոխումը պետք է համապատասխանեն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, ներառյալ հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջներին:

Հոդված 44. Թափոնների գործածության՝ գոյացման, հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, հեռացման, վնասազերծման, ոչնչացման և թաղման բնագավառում հանրային առողջապահության ապահովման պահանջները

1. Թափոնների գործածության՝ գոյացման, հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, հեռացման, վնասազերծման, ոչնչացման կամ թաղման հետ կապված գործունեությունը պետք է իրականացվի Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, ներառյալ հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջներին համապատասխան:

Հոդված 45. Հանրության (մարդու) առողջության վրա ազդող շրջակա միջավայրի մշտադիտարկումը

1. Հանրության (մարդու) առողջության անվտանգությունն ապահովելու, հանրության (մարդու) առողջության վրա շրջակա միջավայրի վնասակար ու վտանգավոր ազդեցությունը բացառելու, հիվանդությունների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով իրականացվում է շրջակա միջավայրի մշտադիտարկում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, ներառյալ հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջների համաձայն:

2. Շրջակա միջավայրի մշտադիտարկումն իրականացնում են Լիազոր մարմինը (այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջապահության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով), ինչպես նաև այլ պետական մարմիններ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրենց վերապահված իրավասությունների շրջանակներում:

3. Շրջակա միջավայրի մշտադիտարկման շրջանակներում կարող են կատարվել օդի, ջրի, հողի, վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչներ փոխանցող հոդվածոտանիների, բնական պահոցների, առարկաների ու նյութերի նմուշառում, լաբորատոր հետազոտություններ և գործիքային չափումներ:

ԳԼՈՒԽ 8

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 46. Արտադրական հսկողությունը

1. Մարդու առողջության համար շրջակա միջավայրի, արտադրանքի, աշխատանքների և ծառայությունների անվտանգությունն ապահովելու նպատակով հանրային առողջապահական նորմատիվներով նախատեսված դեպքերում և կարգով իրավաբանական անձինք և անհատ ձեռնարկատերերը պարտավոր են իրականացնել արտադրական հսկողություն, այդ թվում՝ լաբորատոր հետազոտությունների ու փորձարկումների իրականացում, շրջակա միջավայրի

գործոնների, ապրանքների արտադրության, պահպանության, տեղափոխման, իրացման, աշխատանքների կատարման և ծառայությունների մատուցման ընթացքում հանրային առողջապահական նորմատիվների պատշաճ կատարման և սանիտարահամաճարակային կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացման հսկողություն:

2. Իրավաբանական անձը կամ անհատ ձեռնարկատերը կարող է արտադրական հսկողությունն իրականացնել ինքնուրույն կամ պայմանագրային հիմունքներով՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բժշկական օգնության և սպասարկման համապատասխան գործունեության իրականացման լիցենզիա ունեցող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ, ինչպես նաև պետական կառավարման համակարգի կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին չհանդիսացող պետական կամ համայնքի հիմնարկի միջոցով:

3. Արտադրական հսկողություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ տեխնիկական և մասնագիտական որակավորման պահանջներն ու պայմանները սահմանում է Կառավարությունը:

ԳԼՈՒԽ 9

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԻՐԱԶԵԿՈՒՄԸ, ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ ԵՎ ԱՌՈՂՋ ԱՊՐԵԼԱԿԵՐԱԿԻ ՔԱՐՈՉՉՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄԸ

Հոդված 47. Հանրային իրազեկումը

1. Հանրային առողջապահության ոլորտում գերակա առանձին հիվանդությունների կամ հանրային առողջության համար հիմնախնդիր հանդիսացող հարցերի վերաբերյալ Լիազոր մարմինն իրականացնում է հիվանդությունների և դրանց կանխարգելման ուղղությամբ հանրային իրազեկում:

Հոդված 48. Հանրային առողջապահական գիտելիքների տարածումը, հանրային առողջապահական գիտելիքների ուսուցումը

1. Բնակչության շրջանում հանրային առողջապահական գիտելիքներ ապահովելու համար (այդ թվում՝ արտակարգ իրավիճակների ժամանակ) Լիազոր մարմնի կողմից կամ նրա հետ համաձայնեցված կարգով կազմակերպվում և իրականացվում է հիվանդությունների կանխարգելմանը և առողջության ամրապնդմանն ուղղված հանրային առողջապահական գիտելիքների տարածում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված համաձայնեցման կարգը սահմանում է Լիազոր մարմինը:

3. Մանկապրոյունաբերության, առևտրի և հանրային սննդի կազմակերպությունների, ջրային կառույցների, բուժական և կանխարգելիչ կազմակերպությունների, ինչպես նաև մանկական դաստիարակչական բնագավառների աշխատողների շրջանում պարտադիր իրականացվում է նվազագույն հանրային առողջապահական գիտելիքների ուսուցում՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

Հոդված 49. Բնակչության շրջանում առողջ ապրելակերպի քարոզչությանն ուղղված միջոցառումների կազմակերպումը

1. Բնակչության շրջանում առողջ ապրելակերպի քարոզչության նպատակով Լիազոր մարմինը կարող է իրականացնել առողջ ապրելակերպին՝ հիվանդությունների կանխարգելմանը և նվազեցմանը, ռիսկի գործոնների նվազեցմանը, վնասվածքների կանխարգելմանն ուղղված ծրագրեր:

ԳԼՈՒԽ 10

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՍԱՆԻՏԱՐԱՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ (ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ) ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ

Հոդված 50. Հայաստանի Հանրապետությունում սանիտարահամաճարակային հսկողության և պետական գրանցման ենթակա ապրանքների կիրառմանը ներկայացվող պահանջները

1. Հայաստանի Հանրապետությունում սանիտարահամաճարակային հսկողության և պետական գրանցման ենթակա արտադրանքը (ապրանքները), որի (որոնց) անվտանգության պահանջները սահմանված չեն տեխնիկական կանոնակարգերով, թույլատրվում է կիրառել Լիազոր մարմնի կողմից Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ

սահմանված կարգով գրանցումից և անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթի՝ պետական գրանցման վկայականի տրամադրումից հետո:

ԳԼՈՒԽ 11

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀԻԳԻԵՆԱՅԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 51. Աշխատանքի հիգիենայի ծառայություններին ներկայացվող պահանջները

1. Աշխատողների առողջության և անվտանգության պահպանությունն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքի պահանջներին համապատասխան:
2. Աշխատանքի հիգիենայի ծառայություններ կարող են մատուցել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բժշկական օգնության և սպասարկման համապատասխան գործունեության իրականացման լիցենզիա ունեցող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձը կամ անհատ ձեռնարկատերը, ինչպես նաև պետական կառավարման համակարգի կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին չհանդիսացող պետական կամ համայնքի հիմնարկը:
3. Աշխատանքի հիգիենայի ծառայություններ մատուցելու համար անհրաժեշտ տեխնիկական և մասնագիտական որակավորման պահանջներն ու պայմանները սահմանում է Կառավարությունը:
4. Աշխատանքի հիգիենայի ծառայությունների նվազագույն ծավալը սահմանում է Կառավարությունը:

ԳԼՈՒԽ 12

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 52. Հանրային առողջապահական փորձաքննությունը

1. Հանրային առողջապահական փորձաքննությունը բնակչության առողջության վրա ուղղակի և անուղղակի (շրջակա միջավայրի գործոնների միջոցով) ազդեցություն ունեցող՝ նախատեսվող և իրականացվող գործունեության, հիմնադրությային փաստաթղթերի, կառույցների, կառուցվածքների, շենքերի, շինությունների, արտադրանքի, ապրանքների և ծառայությունների, գործունեության տեսակների, շրջակա և բնակչության միջավայրի գործոնների գնահատման կամ վերլուծության կամ հետազոտությունների, այդ թվում՝ լաբորատոր կամ գործիքային չափումների արդյունքով հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջներին համապատասխանելու վերաբերյալ եզրակացություն տալու գործընթաց է, որն իրականացվում է մարդու օրգանիզմի վրա շրջակա միջավայրի վնասակար և վտանգավոր գործոնների ազդեցությունը բացառելու, հիվանդությունները կանխարգելելու և նրա ու ապագա սերունդների կենսունակության համար բարենպաստ պայմաններ ապահովելու նպատակով:
2. Հանրային առողջապահական փորձաքննությունն իրականացվում է՝
 - 1) ատոմային էներգետիկայի, շրջակա միջավայրում քիմիական և կենսաբանական արտանետումներ և հոսքեր, ֆիզիկական գործոնների աղբյուրներ ունեցող օբյեկտների, ինչպես նաև էկոլոգիական աղետի կարգավիճակ ունեցող գոտիներում օբյեկտների տեղաբաշխման, վերակառուցման և ընդունման, նախադեպ չունեցող նոր տեխնոլոգիաների ներդրման, նախատեսվող գործունեության, հիմնադրությային փաստաթղթերի ու կառույցների նախագծերի փորձաքննության՝ «Անդրասահմանային ենթատեքստում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին կոնվենցիայի ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման մասին» արձանագրությամբ և «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքով նախատեսված դեպքերում և օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ Լիազոր մարմնի, այդ թվում՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման կամ հանրային առողջապահության բնագավառում գործունեություն իրականացնող իր ենթակայության պետական կազմակերպությունների միջոցով:
 - 2) շենքերի, շինությունների, կառույցների, կառուցվածքների, արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների, գործունեության տեսակների, շրջակա ու բնակչության միջավայրի գործոնների հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջներին համապատասխանությունը հավաստելու վերաբերյալ վերահսկողություն իրականացնող պետական մարմինների, ինչպես նաև ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց կողմից դիմելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բժշկական օգնության և սպասարկման համապատասխան գործունեության իրականացման լիցենզիա ունեցող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերի, ինչպես նաև պետական կառավարման համակարգի կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին չհանդիսացող պետական կամ համայնքի հիմնարկների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:
 3. Հանրային առողջապահական փորձաքննություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ տեխնիկական և

մասնագիտական որակավորման պահանջներն ու պայմանները սահմանում է Կառավարությունը:

4. Փորձաքննության շրջանակներում հանրային առողջության ապահովման մասին օրենսդրության պահանջների ապահովումը հավաստելու համար լաբորատոր հետազոտության արդյունքների անհրաժեշտության դեպքում եզրակացության կամ կարծիքի (այսուհետ՝ եզրակացություն) տրամադրման համար հիմք են ընդունվում օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հավատարմագրված կամ ԵԱՏՄ ռեեստրում գրանցում ստացած փորձարկման այլ լաբորատորիաների կողմից դիմելու ժամկետից ոչ ավելի, քան մեկ ամիս վաղեմությամբ իրականացված հետազոտությունների արդյունքները:

5. Փորձաքննության արդյունքով փորձաքննություն կատարողը տրամադրում է դրական կամ բացասական եզրակացություն:

6. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետով նախատեսված դեպքերում փորձաքննության եզրակացությունը պետական մարմինները հանրային առողջության ապահովման հարցերի վերաբերյալ որոշումներ ընդունելիս քննարկում և հաշվի են առնում, իսկ բացասական եզրակացության դեպքում փորձաքննության ներկայացված նախագիծը, հիմք ընդունելով եզրակացության արդյունքները, լրամշակվում է և կրկին ներկայացվում փորձաքննության:

7. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված փորձաքննության դեպքում տրամադրվում է եզրակացություն:

ԳԼՈՒԽ 13

ՍՈՒՅՆ ՕՐԵՆՔՈՎ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ԱԿՏԵՐԻ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ (ԱՆԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ) ԲՈՂՈՔԱՐԿՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽԱՆՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հոդված 53. Սույն օրենքով նախատեսված ակտերի և գործողությունների (անգործության) բողոքարկումը

1. Սույն օրենքով սահմանված միջոցառումների կիրառման շրջանակներում սույն օրենքով նախատեսված մարմինների կայացրած ակտերը ենթակա են պատշաճ ծանուցման և անհապաղ կատարման:

2. Սույն օրենքով սահմանված միջոցառումների կիրառման շրջանակներում սույն օրենքով նախատեսված մարմինների կայացրած ակտերը, գործողությունները (անգործությունը) կարող են բողոքարկվել վարչական կամ դատական կարգով՝ օրենքով սահմանված ժամկետներում:

Հոդված 54. Պատասխանատվությունը հանրային առողջության ապահովման մասին օրենսդրությունը խախտելու համար

1. Հանրային առողջության ապահովման մասին օրենսդրության, ներառյալ հանրային առողջապահական նորմատիվների պահանջները խախտող անձինք կրում են պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 14

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ ԵՎ ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 55. Եզրափակիչ մաս

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակումից վեց ամիս հետո:

Հոդված 56. Անցումային դրույթներ

1. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը «Հայաստանի Հանրապետության բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման մասին» օրենքի հիման վրա ընդունված իրավական ակտերը շարունակում են գործել մինչև նոր իրավական ակտերով դրանք ուժը կորցրած ճանաչելը:

2. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Հայաստանի Հանրապետության բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման մասին» 1992 թվականի նոյեմբերի 16-ի ՀՕ-43 օրենքը:

2024 թ. մարտի 25
Երևան
ՀՕ-114-Ն

Պաշտոնական հրապարակման օրը՝ 26 մարտի 2024 թվական: